PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo — Cena 50 lir — Leto XXIII. Št. 38 (6622) — TRST, sreda, 15. februarja 1967

ZAKLJUČENA RAZPRAVA O KRIZI V SENATU

Večina izglasovala zaupnico vladi vendar ne povsem soglasno

Danes se prične razprava v poslanski zbornici - Zapleten položaj zaradi stališča petih senatorjev PSU - Danes zasedanje izvršnega odbora združenih socialistov - CGIL o petletnem načrtu

RIM, 14. — V senatu je vlada prejela zaupnico s 156 glasovi proti 114 na osnovi kratke resolucije, ki sta jo predložila načelnika večinskih skupin. Odobritev zaupnice je bila povsem pričakovana, nihče pa ni pričakoval, da bo prišlo do izjav senatorjev Vittorellija in Viglianesija, ki sta izjavila, da glasujeta samo zaradi strankarske discipline.

Do še ostrejših posledic pa je prišlo v senatorski socialistični skupini, iz katere vodstva je z različnimi obrazložitvami izstopilo pet senatorjev. To so senatorji Banfi, Bonacina, Arnaudi, Battino Vittorelli in Viglianesi. Na tej osnovi je odstopil tudi predsednik senatorske skupine PSU Lami Starnuti, češ da ne uživa več podpore večine senatorjev stranke. Nato se je sestala skupina senatorjev PSU, ki je razpravljala dolgo časa in poročila pravijo, da je bila razprava često zelo burna. Izdali so samo kratko poročilo, v katerem pravijo, da so sprejeli na znanje odstop omenjenih senatorjev in da bodo o tem ponovno razpravljali v četrtek in torej po zasedanju izvršnega odbora PSU, ki se sestane že jutri dopoldne.

Ta dogodek odraža izredno zmedo, ki vlada v vladnih krogih, in zlasti zmedo v odnosih med demokristjani in socialisti, povrh pa najbrž pravo zmešnjavo, do katere je prišlo v notranjih odnosih v socialistični stranki. V bistvu se vsi strinjajo, da nima nobenega smisla povzročiti vladno krizo v zvezi z glasovanjem o zaupnici, do katere je prišlo zaradi glasovanja o ureditvi položaja uslužbencev zavarovalnih ustanov. Vsi pa se strinjajo, da je na dnevnem redu pereče vprašanje Federconsorzi, o katerem je menda na vrhovih prišlo do nekega kompromisa, o katerem pa se nič točnejšega ne ve, in je celo v včerajšnjem poročilu o seji vlade samo lakonična ugotovitev, da so razpravljali tudi o tem vprašanju.

Vse skupaj pa je še zlasti nejasno, če ugotovimo, da med «upornimi» senatorji PSU niso samo predstavniki levice (kar bi še bilo nekoliko logično), temveč tudi predstavniki skrajne desnice v stranki in med njimi tajnik UIL, ki je užaljen zaradi stališč, do katerih je prišlo pri obravnavanju zakonskega odloka o uslužbencih zavarovalnih ustanov. Takrat je namreč vlada v senatu zavrnila njegove popravke, kasneje pa je v podobne v poslanski zbornici privolila.

V poslanski zbornici pa je današnja seja trajala samo nekaj minut, ko je predsednik Bucciarelli-Ducci sporočil, da se bodo sestali šele jutri ob isti uri, ker je predsednik vlade na zasedanju senata. Šele jutri se bo torej v poslanski zbornici pričela razprava o vladni krizi, s čimer je vlada pridobila ponovno en dan za priprave na debato o Federconsorzi, ki bi se morala pričeti že v ponedeljek.

Kronika zasedanja senata je dokaj skopa, z izjemo morda izjave predsednika senatorske skupine PSU Lami Starnutija, ki je v celoti osvojil izjavo Mora ter izrecno poudaril tisti del izjave, ki se nanaša na izvajanje vladnega programa. Vprašanje Federconsorzi ni vključeno v vladni program, kar so nekateri ocenili kot izmikanje reševanju in o čemer so bili menda prej soglasni, da bo predsednik skupine odločno postavil zahteve. Lami Starnuti je nato zavrnil teze o nujnosti ostavke vlade.

Tudi načelnik demokristjanske skupine sen. Gava je mnenja, da ni razlogov za odstop vlade, priznal pa je težave in negotovosti v odnosih med večino, ki pa niso take vrste, da bi zahtevale krizo. Ugotovil je, da je potrebna predvsem trdna vlada.

Komunisti so ponovno zahtevali, da vlada poda ostavko, in so obdolžili socialiste, da popuščajo demokristjanom. Liberalci so končno mnenja, da se ne izplača sedaj izbežati krizi, ki je že dejstvo, zaradi resnih nasprotovanj med obema velikima strankama levega centra.

Moro je večino svojih izvajanj posvetil ustavnim vprašanjem in polemiki okrog na tej osnovi utemeljenih zahtev po ostavki. Dejal je, da se vlada lahko posluži načina glasovanja, ko za odobritev nekega zakona ali nekega člena zahteva zaupnico; in da kadar ni prejela nezaupnice, ni nujno, da vedno da ostavko, ker gre v takih primerih za politične in ne za ustavne odločitve.

Glede političnih vprašanj pa je v bistvu samo z več besedami ponovil že včerajšnjo izjavo o nujnosti izvajanja sprejetega programa, kar bi vladna kriza samo zavlekla. Govoril je tudi o tesnejši povezavi med vlado in parlamentom. V tej zvezi je megleno omenil, da so še vozli, katere bo treba razvozlati, kot so jih že toliko.

V bistvu je odgovor na glavna sporna vprašanja torej odvisen od jutrišnjega zasedanja izvršnega odbora PSI - PSDI, ki se bo sestal že ob 9. uri zjutraj in ne popoldne, kot je bilo prvotno predvideno. Tu bodo prišla na dnevni red vsa trenutno pereča vprašanja in seveda v prvi vrsti zadeva Federconsorzi, glede česar je do sedaj neuradno samo znano, da so se menda dogovorili med zadnjimi razgovori med Morom in Nennijem samo za imenovanje novega predsednika, ki naj bi bil prof. za kmetijstvo Manlio Rossi iz Neaplja. Vendar pa ni bistveno to vprašanje, temveč celotna struktura Federconsorzi in seveda tudi vprašanje obračunov za najmanj 800 milijard lir pasive pri bankah. Položaj je še zlasti zapleten, ker je prišlo v okviru PSU do čudnega zavezništva desničarske in levičarske struje, ki potiskata vladno koalicijo v krizo, seveda iz različnih zahtev.

Na Sardiniji je bil za predsednika dežele izvoljen demokristjan Giovanni Del Rio, ki je prejel samo 32 od 35 demokristjanskih glasov, komunisti in psiupovci (15 glasov) so glasovali za komunista Sotgiuja, trije misini za svojega kandidata, ostali svetovalci pa so se vzdržali. Prisotnih je bilo sedemdeset od 72 svetovalcev.

Tajništvo CGIL je poslalo pismo vsem parlamentarnim skupinam z izjemo monarhistov in misovcev, v katerem ocenjuje petletni gospodarski načrt na osnovi zaključkov zadnjega zasedanja izvršnega odbora, ko so sklenili, da sindikalisti - poslanci ne bodo glasovali proti načrtu. V pismu je izrečenih tudi nekaj kritik v zvezi s politiko zaposlovanja in dviganja realnih dohodkov uslužbencev. Poudarja se pomen regionalnih načrtov za razvoj in končno je govora o davčni reformi.

Danes se je pričelo drugo razdobje stavke pomorščakov državnih pomorskih družb «PIN», ki se bo zaključilo 23. februarja. V tem razdobju se bodo vse ladje omenjenih družb zadržale v pristaniščih 48 ur. V prvem razdobju stavke so se ustavile 24 ur.

DANES

Senat je sicer izglasoval zaupnico vladi, vendar s tem položaj še zdaleč ni razčiščen in je morda še bolj zmeden. Pet socialističnih senatorjev (in to od levice do skrajne desnice) je sicer glasovalo za zaupnico, vendar samo zaradi «strankarske discipline», ker se ne strinjajo z utemeljitvijo. V ozadju je torej ponovno Federconsorzi in resnična demokratizacija te ustanove, ki je bila do sedaj pravi demokristjanski «fevd», ali bolje «fevdi» skupine v KD. Zato vsi pričakujejo, kakšno stališče bodo sprejeli socialisti na današnjem zasedanju izvršnega odbora, medtem ko je včeraj vladala v vladnih krogih precej nja zmešnjava, ki odraža splošna nasprotja, ki prihajajo do izraza zaradi izvajanja vladnega programa.

Mnogo se piše, da se je končalo «premirje», ki sta ga ob zaključku leta nekako sprejela Moro in Nenni, in da so prišla na dnevni red številna vprašanja, glede katerih so stališča socialistov in demokristjanov dokaj oddaljena. Sedaj mora priti čez nekaj dni na dnevni red zadeva Federconsorzi, nato pa bodo sledila druga nič manj kočljiva vprašanja. Bo vlada sposobna to vprašanja re iti? Na kakšen način? Odgovor je težaven in so mo na tudi presenečenja.

Po obnovitvi ameriškega letalskega bombardiranja Severnega Vietnama so včeraj začele bombardirati razne kraje tudi ladje ameriškega sedmega brodovja. V Sovjetski zvezi poudarjajo, da so «ZDA zaloputnile vrata v obraz severnovietnamski pobudi, ki bi lahko pripeljala do miru». Neki švedski list piše, da je bil Severni Vietnam pripravljen pogajati se, če ZDA jamčijo stalno prekinitev bombardiranja. To izjavo je dal neki član CK KP Severnega Vietnama še pred obnovitvijo bombardiranja. Kanadski zunanji minister Martin pa je v parlamentu obrazložil štiri točke kanadskega predloga za pogajanja: podlaga morajo biti ženevski sporazumi; združitev obeh Vietnamov lahko odloči samo vietnamsko ljudstvo; vsaka rešitev zahteva mednarodno nadzorstvo in umik vseh tujih čet; tudi o politični prihodnosti odloča lahko samo vietnamsko ljudstvo.

O Vietnamu je govoril v britanskem parlamentu tudi Wilson, ki je izjavil, da je «bil mir skoraj pri rokah in samo eno dejanje zaupanja je manjkalo, da bi ga lahko dosegli». Seveda obtožuje prikrito Severni Vietnam. Sicer je Wilson zagovarjal ameriško tezo ter dejal, da U Tantovi predlogi ne bi mogli zajamčiti rešitve. Levi laburisti se z Wilsonovo izjavo niso zadovoljili in skupina laburističnih poslancev je odšla pred ameriško poslaništvo protestirat. — Wilson in Brown sta odpotovala sinoči v Bonn na razgovore o vstopu Anglije v skupno tržišče.

Sovjetski tisk poroča, da je Maocetungova skupina začela iskati kompromis s silami, ki se ji upirajo. Poudarja tudi, da gre na Kitajskem za «val nespontane blaznosti, ki pa so jo že prej skrbno proučili in jo izvajajo z namenom, da s pomočjo fanatične mladine strejo vsak odpor proti Maocetungovi avanturistični kliki». Radio Moskva je sporočil, da so bili v več pokrajinah spopadi. V Pekingu so ustanovili nov poseben odbor za vodstvo kulturne revolucije pod predsedstvom Maocetungove žene.

V Indiji bodo danes volitve pred. stavnikov v sedemnajstih državah in desetih zveznih ozemljih. Konzresna stranka je gotova ponovne zmage. Pred petimi leti je prejela 73 odst. poslanskih mest.

Danes bodo parlamentarne volitve tudi na Nizozemskem. V sedanji zbornici je 50 katoličanov, 43 laburistov, 16 liberalcev po 13 pa zgodovinskih kristjanov in kalvinistov itd.

Wilson in Brown na obisku v Bonnu

LONDON, 14. — Predsednik britanske vlade Harold Wilson in zunanji minister George Brown sta nocoj odpotovala z letalom v Bonn. Jutri se bosta pogovarjala s tamkajšnjimi voditelji v zvezi z morebitnim vstopom Velike Britanije v skupno tržišče.

V bonskih političnih krogih ne prikrivajo težav, ki bodo prišle v ospredje med pogovori o vzdrževanju britanskih vojakov v Zahodni Nemčiji. Bonska vlada baje ne more zagotoviti plačila 350 milijonov mark letno, kakor je prvotno ponudila. Temeljito pa bi morali o tem govoriti šele na angleško-ameriško-nemški konferenci, na kateri bodo govorili o bivanju ameriških in britanskih vojakov v Zahodni Nemčiji.

Baje so v Bonnu nezadovoljni z Brownovo izjavo na včerajšnji tiskovni konferenci glede meje na Odri in Nisi.

Nasution o Sukarnovi krivdi

DŽAKARTA, 14. — Predsednik ljudskega posvetovalnega kongresa general Nasution je izjavil, da je Sukarno glavni osebni krivec za poskus državnega udara leta 1965. Nasution je izrekel to obtožbo

O politični usodi Sukarna bodo odločali 7. marca na zasedanju ljudskega kongresa

Z OBISKA PREDSEDNIKA SFRJ V AVSTRIJI

Tito pri dunajskem županu

Predsednik SFRJ o slovenski in hrvaški manjšini v Avstriji - Obiskal je tudi Mednarodno agencijo za jedrsko energijo - Obisk poteka v zelo prisrčnem ozračju

DUNAJ, 14. — Predsednik republike maršal Tito je danes, drugi dan svojega bivanja v avstrijskem glavnem mestu, obiskal dopoldne najprej znamenito špansko jahalno šolo, kjer so v njegovo čast prikazali izredno efekten program, zatem pa dvorsko zakladnico, kjer si je v spremstvu svojih sodelavcev ogledal številne predmete te znamenite kulturno - zgodovinske ustanove Dunaja. Iz zakladnice se je predsednik s svojim spremstvom odpeljal v stoletni dunajski rotovž, kjer ga je pri vhodu pozdravil dunajski župan Bruno Marek, ki je nato visokemu gostu v slovesni dvorani predstavil člane mestnega sveta. Po kratkem pozdravnem govoru je Marek zaželel Titu in njegovi soprogi dobrodošlico in izrazil zadovoljstvo, da lahko 21 let po vojni pozdravi predsednika Jugoslavije, ki je leta 1912 in kasneje leta 1934 kot ilegalni politični delavec živel na Dunaju.

TITO

«V težkih dneh borbe, ko je Avstrija bila zatirana, ste vi visoko držali zastavo odpora, vaše ime je bilo simbol borbe proti fašizmu,» je poudaril Marek in dodal, da je bil zanj velik dogodek, ko je preko radia London slišal vest, da so osvobodilne enote maršala Tita prispele na avstrijsko mejo, ker je to pomenilo konec vojne in začetek osvoboditve Avstrije. Marek je izrazil zadovoljstvo, da vladajo med Avstrijo in Jugoslavijo dobri sosedni odnosi in na koncu svojega govora poudaril, da bo ime maršala Tita zapisano v zgodovinski knjigi antifašizma.

Tito je v odgovoru izrazil zadovoljstvo, da mu je bila dana možnost da obišče Dunaj, na katerega ga vežejo mnogi spomini iz njegove mladosti in političnega ilegalnega dela. Izrekel je priznanje Dunajčanom, avstrijski vladi in mestnemu svetu za dosežene rezultate. Po vpisu v «zlato knjigo» Dunaja in izmenjavi daril se je predsednik Tito zadržal v prijateljskem razgovoru z županom in ostalimi člani mestnega sveta Dunaja.

Popoldne je bil predsednik Jugoslavije gost mednarodne agencije za jedrsko energijo, kjer se je seznanil z delom te ustanove, ki nadzoruje jedrske naprave v 26 državah. V odgovor na pozdravne besede generalnega ravnatelja Sigwarda je Tito poudaril važnost jedrske energije za človeštvo in prepričanje, da bo ta mednarodna ustanova skrbela za to, da se veliki dosežki jedrske energije izkoristijo samo za blagor a ne za uničevanje človeštva.

Predsednik Tito je izročil danes na Dunaju 50 avstrijskim osebnostim visoka jugoslovanska odlikovanja. Med drugim so bili odlikovani kancler dr. Klaus, podkancler dr. Bock, zunanji minister dr. Tončič, deželna poglavarja Koroške in Štajerske, istočasno pa je tudi avstrijski predsednik Jonas izročil visoka avstrijska odlikovanja dr. Bakariću, Marku Nikeziću, Janku Smoletu in drugim jugoslovanskim osebnostim.

Obisk predsednika republike Jugoslavije na Dunaju poteka v prijateljskem in prisrčnem ozračju, ki je prišlo posebno do izraza sinoči na večerji, ki jo je predsednik Jonas priredil v čast svojega gosta in med katero sta Jonas in Tito izmenjala zdravici. Jonas je v svojem govoru poudaril ogromne človeške in materialne izgube, ki jih je Jugoslavija dala v drugi svetovni vojni in izrekel priznanje Titu za njegove zasluge za Jugoslavijo, za njegovo daljnovidnost in odločnost v težkih političnih trenutkih, za njegovo zavzemanje za mir in razumevanje med narodi. Jonas je izrazil zadovoljstvo in veselje nad prvim uradnim obiskom Tita v Avstriji, ki je dogodek izrednega pomena. «Z vašim obiskom,» je poudaril predsednik avstrijske republike, «se mora pričeti novo poglavje v odnosih med našima dvema državama.» Izrazil je nato željo, da bi se maršal Tito prepričal, da je Avstrija za politiko miroljubne koeksistence, da njeno ljudstvo ljubi mir kot narodi Jugoslavije in da je zainteresirano, da z vsemi državami, posebno s sosednimi, živi v miru in prijateljstvu.

Tito je v odgovoru izrekel priznanje avstrijskemu ljudstvu, ki je bilo prva žrtev fašistične napadalnosti, za napredek, ki ga je doseglo po vojni in posebno priznanje tistim, ki so se v enotah jugoslovanske osvobodilne vojske borili za svobodo in neodvisnost svoje dežele. Narodi Jugoslavije, ki so podprli vzpostavitev svobodne neodvisne Avstrije, danes cenijo in iskreno pozdravljajo napore avstrijske vlade

JONAS

za nadaljnjo uveljavitev neodvisne in nevtralne Avstrije. Tito je poudaril, da Avstrijo in Jugoslavijo veže mnogo skupnega iz preteklosti, danes pa obojestranski interesi široko razvitega sodelovanja na mnogih področjih.

«V okviru pozitivnega razvoja medsebojnih odnosov pa mi prav tako cenimo napore avstrijske vlade za izboljšanje položaja in uresničenje pravic slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji. To vprašanje je pomembno,» je poudaril Tito, «kajti po mojem mišljenju v sedanjem času, ko se krepijo demokratični odnosi in enakopravnost, manjšine lahko služijo kot most, ki veže in bogati odnose med dvema državama. Dobri sosedni odnosi med Avstrijo in Jugoslavijo kažejo, da se z dobro voljo lahko premagajo vse težave in istočasno ustvari realnost in možnost politike miroljubne koeksistence.»

Na koncu svojega govora je Tito izrazil prepričanje, da je večina držav, posebno malih neodvisnih držav, zainteresirana, da se vsa mednarodna vprašanja rešijo na miren način in zadovoljivo, da sta Avstrija in Jugoslavija med pobudniki popuščanja mednarodne napetosti in napredka splošnega evropskega sodelovanja.

Nocoj sta predsednik Tito in njegova soproga prisostovala slovesni predstavi Straussove operete «Netopir» v znameniti dunajski Operi. Predstava je bila izrecno v čast maršalu Titu, ki ga je v častno ložo spremil avstrijski predsednik Jonas z ženo. V gledališču so bili poleg kanclerja Klausa, podkanclerja Bocka in drugih članov vlade, tudi kardinal Koenig, dunajski nadškof, ter številne druge avstrijske ugledne osebnosti.

Danes volitve na Holandskem

HAAG, 14. — Jutri bo 7 milijonov 500 tisoč nizozemskih volivcev šlo na volitve, da izvoli 150 članov poslanske zbornice. 34 strank ali političnih list je predložilo 245 kandidatov.

Poslanska zbornica je bila razpuščena, ko je vlada, kateri je predsedoval Joseph Cals, ostala v manjšini, ker je Calsa zapustil velik del poslancev njegove stranke pri glasovanju o proračunu za leto 1967.

V sedanji poslanski zbornici so poslanska mesta takole razdeljena: katoličani 50, laburisti 43, liberalci 16, kalvinisti 13, zgodovinski kristjani (zmerni kalvinisti) 13, komunisti 4, reformirana politična stranka 3, skrajno levičarska socialistična stranka 4, kmetje 3, reformirano združenje 1.

PO KOSIGINOVEM OBISKU V LONDONU

Wilson: «Bili smo zelo blizu morebitnim mirovnim pogovorom»

Wilson je izjavil, da so skoraj vse pogovore posvetili Vietnamu

Poudaril je, da pomanjkanje zaupanja najbolj ovira začetek pogajanj

Nezadovoljstvo skupine laburističnih poslancev

LONDON, 14. — Predsednik britanske vlade Harold Wilson je izjavil v spodnji zbornici v zvezi z Vietnamom, da kljub tragičnemu razočaranju «bomo nadaljevali poskuse, da najdemo rešitev».

Wilson je dodal, da se je z zunanjim ministrom Brownom zelo trudil, da bi dosegli začetek pogajanj za konec vojne med novoletnim premirjem. «Mislim, da so bili trenutki, je dejal, ko smo bili zelo blizu morebitnim mirovnim pogovorom in smo posvetili skoraj vse pogovore s Kosiginom Vietnamu. Naši pogovori so bili vztrajni in konstruktivni. Bili so zaupni in taki morajo ostati; ves čas sem bil v stiku s predsednikom ZDA. Vsi zelo obžalujejo, da se premirje ni izkoristilo za ustvaritev potrebnih pogojev za začetek pogajanj.»

Zatem je Wilson v celoti ponovil ameriško tezo. Trdil je, da je «množično gibanje čet in dobav s severa proti jugu, ki je bilo večje kakor v vsakem prejšnjem razdobju, grozilo, da ustvari hudo vojaško neravnotežje. «Zaradi tega gibanja, je dodal Wilson, so Američani postali bolj nezaupljivi glede želje severnovietnamskih voditeljev, da izkoristijo premirje za napore v smeri miru. Za sporazum dejansko primanjkuje zavest o dejstvu, da bo prej ali slej potrebna politična rešitev, in zavest dejstva, da je potrebno do neke mere zaupanje o želji narodov, ki se borijo v tej vojni, da dosežejo politično ureditev. Verjetno Severni Vietnam ne verjame v iskrenost ponovnih ameriških izjav o pogajanjih brez pogojev ali o ameriški želji, da ustavijo bombardiranje, ko bodo dobili primerna jamstva. Prav tako menijo Američani, da se ne morejo nepretrgano na vladi od leta 1947 (ko je bila razglašena neodvisnost Indije), je praktično gotova, da bo ostala na oblasti, ker je opozicija razdeljena. Na zadnjih volitvah leta 1962 je kongresna stranka dobila 44.7 odstotka glasov in 73 odstotkov poslanskih mest. Na podlagi zavezništev je stranka pozneje povečala svojo večino v parlamentu, kjer je imela 368 poslancev od skupnih 498 nasproti prvotnim 361. Vendar pa je kongresna stranka zgubila mnogo svojega ugleda in vsi opazovalci predvidevajo, da se bo na novih volitvah njena večina v poslanski zbornici zmanjšala.

Vendar pa imajo opozicijske stranke nasproti kongresni stranki malo pomena. Komunisti, ki so leta 1962 dobili 29 poslancev, so se zdaj razdelili na dve skupini v zvezi s kitajsko-sovjetskim sporom. Večina je potegnila s Kitajci in manjšina s Sovjetsko zvezo. Tudi socialisti so se razdelili na dvoje.

Skrajno desničarska nacionalistična stranka «Jan Sang», ki je leta 1962 dobila 14 poslancev v parlamentu, je sedaj predložila 248 kandidatov. Konservativna stranka «Svatantra», ki je stranka maharadž in industrijcev, je predložila 171 kandidatov. Dve veliki desničarski stranki sta se med seboj in z neodvisnimi kandidati povezali v krajih, kjer mislijo, da bodo lahko prodrli.

Na podlagi sedanjega sondiranja kaže, da bo kongresna stranka zgubila v osrednjem parlamentu od 50 do sto poslancev. To bi ji pustilo zadostno večino, da sestavi vlado v Novem Delhiju. Vendar pa bi mogla stranka zgubiti večino v nekaterih državah, kjer bi se zaradi tega sestavila opozicijska vlada. Kakor se je na primer zgodilo l. 1957 se bo verjetno zgodilo sedaj v državah Rajaštan in Orisa zaradi verjetne zmage desničarskih strank.

PO PREKINITVI PREMIRJA

Ameriška letala bombardirala obljudene kraje v Vietnamu

Izjave kanadskega zunanjega ministra - Komentar agencije Tass

HANOJ, 14. — Severnovietnamska tiskovna agencija je javila, da so ameriška letala danes bombardirala in obstreljevala obljudene kraje in gospodarske naprave v treh krajih. Hanojska vlada je poslala protest mednarodni nadzorstveni komisiji.

Hanojski radio je v komentarju o obnovitvi ameriškega bombardiranja poudaril, da je ta obnovitev še bolj jasno pokazala skrajno podlo naravo ameriških imperialistov ter je razbila varljive trditve ameriških vodilnih krogov glede miru in pogajanj. Zatem ponavlja agencija zahteve severnovietnamske vlade kot pogoj za začetek pogajanj.

Hanojski radio je javil, da sta bili po obnovitvi ameriškega bombardiranja Severnega Vietnama sestreljeni dve ameriški letali.

Ameriški predstavnik v Sajgonu je sporočil, da so tudi ladje ameriškega sedmega brodovja spet začela bombardirati razne kraje Severnega Vietnama. Letala «B-52» pa so preteklo noč bombardirala več krajev v Južnem Vietnamu. Kar se tiče kopenskih operacij, pa je bilo le nekaj manjših spopadov.

Pred pravno fakulteto harvardske univerze v ZDA je včeraj večja skupina protestirala proti vojni v Vietnamu. Protestirali so v trenutku, ko je prišel ameriški predstavnik v OZN Goldberg, da bi predaval.

V Ottawi je kanadski zunanji minister izjavil v spodnji zbornici, da vojaška rešitev vietnamskega spora ni izvedljiva in tudi ne zaželena, temveč v Aziji bo mogoč mir samo s pogajanji. Zatem je obrazložil stališče kanadske vlade glede Vietnama: 1. Mirovna pogajanja bi se morala začeti na podlagi ženevskih sporazumov, začenši od stanja, kakršno je bilo leta 1954, ki določa dejansko razdelitev Vietnama na dvoje. 2. Samo vietnamskemu ljudstvu pritiče odločitev, kdaj in kako naj se dežela združi. 3. Vsaka rešitev bo zahtevala mednarodno nadzorstvo, umik vseh tujih čet iz Vietnama ter zapustitev tujih vojaških oporišč v Vietnamu. 4. Samo vietnamskemu ljudstvu pritiče odločitev o svoji politični prihodnosti in o svojih ustanovah.

Zatem je Martin izjavil, da so po mnenju Kanade upoštevanja vredni predlogi za nevtralizi-anje ne samo Vietnama, temveč obsežnega področja Azije. Pripomnil je, da je smoter Kanade dati prizadetim stranem na razpolago dejavnost mednarodne nadzorstvene komisije. Kanada išče formulo, ki naj bi pomagala premagati razliko, ki loči različne strani, ki so zapletene v vojno. Pripomnil je: «Menimo, da so okoliščine sedaj ugodne in upamo, da bomo prepričali Indijo in Poljsko, ki sta skupno z nami članici komisije, o važnosti naših mnenj.»

Švedski liberalni list «Express» piše, da je Severni Vietnam pripravljen pogajati se, če ZDA jamčijo stalno prekinitev bombardiranja. Dopisnik lista poroča iz Hanoja, da je neki član centralnega komiteja severnovietnamske komunistične stranke izjavil: «Če Američani zagotovijo, da hočejo resno prekinitev bombardiranja Severnega Vietnama in da se ne bodo omejili na enodnevne pavze, bomo lahko sedli z njimi h konferenčni mizi. Lahko mislimo tudi na možnost švedske podpore, da zvemo več podrobnosti o ameriškem stališču glede stalne prekinitve bombardiranja.»

Te izjave je omenjeni predstavnik podal še pred včerajšnjo obnovitvijo ameriškega bombardiranja. Dopisnik pravi, da bi po mnenju Severnega Vietnama pogajanja mogla biti na Švedskem, v Švici ali v Alžiriji. Hanoj je baje pripravil tudi imena članov delegacije, ki bi se udeležila morebitnih pogajanj.

Predstavnik švedskega zunanjega ministrstva je izjavil, da ta članek ne spreminja uradnega stališča Švedske, ki podpira U Tantov načrt v treh točkah in je pripravljena kakor koli pomagati, toda se ji ne zdi mogoče prevzeti kakršno koli pobudo za mir.

Agencija Tass pravi danes v svojem komentarju, da so ZDA zaloputnile vrata v obraz severnovietnamski pobudi, ki bi lahko pripeljala do miru. ZDA so obnovile bombardiranje po izjavi severnovietnamskega zunanjega ministra, ki jo je vsa svetovna javnost ocenila kot važno in konstruktivno dejanje za rešitev spora.

Tass omenja U Tantov pozitiven komentar te pobude in pripominja, da je washingtonska vlada rajši poslušala glas «sokolov» v Pentagonu. Trditve o volji do miru, ki so se tudi ob tej priložnosti ponovile, so samo nov dokaz ameriške hinavščine. Nihče sedaj ne verjame več besedam Washingtona in pozivom predsednika Johnsona. Sama ameriška javnost je od dneva do dneva bolj skeptična in bolj razočarana nad svojimi voditelji.

Tudi Bidault kandidira

PARIZ, 14. — Zvedelo se je, da je bil poleg Soustella tudi bivši predsednik vlade, ki živi sedaj v izgnanstvu, Georges Bidault vpisan na kandidatno listo za prihodnje volitve v Franciji. Bidault ima sedaj 67 let. Zbežal je leta 1962 iz Francije, ko je brez uspeha skušal izzvati upor proti de Gaullovi odločitvi, da prizna neodvisnost Alžirije. Tedaj je ustanovil tajno organizacijo «narodni svet odpora» skupno z drugimi politiki, ki so nasprotovali de Gaullu, in nekaterimi upornIškimi častniki. Obtožili so ga napada na državno varnost in proti njemu je bilo izdano zaporno povelje. Sedaj živi v Braziliji.

Bidault je bil registriran kot pomočnik Jeana Duboisa, ki je neodvisen. V Franciji ima vsak kandidat lahko svojega namestnika, ki avtomatično prevzame njegovo mesto v parlamentu, če redno izvoljeni kandidat umre, odstopi ali postane član vlade.

NOVI DELHI, 14. — V poučenih krogih izjavljajo, da je predsednica vlade Indira Gand povabila predsednika sovjetske vlade Kosigina na obisk v Indijo. Kosigin je bil že povabljen v Indijo lanske jeseni, toda tedaj so bili v Moskvi mnenja, da je bolje odložiti obisk na čas po indijskih volitvah, ki bodo jutri.

Volitve v Indiji

NOVI DELHI, 14. — Od jutri dalje bo 250 milijonov indijskih volivcev (moških in žensk, starejših od 18 let) odšlo na volitve, da izvolijo svoje predstavnike v 17 državah in desetih zveznih ozemljih, ki sestavljajo indiksko zvezo. Med 2334 kandidati bodo morali izvoliti 520 poslancev za zvezni parlament in med 16.215 kandidati bodo izvolili 3563 poslancev v zakonodajnih skupščinah posameznih držav.

Volitve ne bodo isti dan v vseh okrajih in se bodo končale šele v torek prihodnjega tedna. Prvi podatki bodo prispeli v Novi Delki v torek, 22. februarja zvečer, popolni izidi iz 260 tisoč volilnih sedežav pa bodo lahko zbrani v petek, 24. februarja.

Narodna kongresna stranka, ki je

UKINJENA BLOKADA SOVJETSKEGA POSLANIŠTVA

Na Kitajskem se zaostruje borba med posameznimi skupinami

V številnih pokrajinah odločen odpor delavstva proti rdečim gardistom

MOSKVA, 14. — Moskovske «Izvestija» pišejo nocoj, da se borba med skupinami na Kitajskem vsak dan zaostruje in da se sedaj Maocetungova skupina bori, da vsili partiji svojo avanturistično in protisovjetsko linijo.

List govori o kršitvi zakonitosti, terorju, anarhiji in neredu po vsej Kitajski in izraža zadovoljstvo, ker se delavski razred upira in da mu včasih uspe poraziti rdeče gardiste. Izvoljeni organi, ki so izvajali oblast na podlagi ustave, so bili razpuščeni, in danes je dejanska oblast v rokah organizma, ki ni ustaven, to je odbora za kulturno revolucijo, ki ga vodita Čen Po Ta in Maocetungova žena, ki ni bila nikoli izvoljena. Poleg tega kaže podreditev policije vojski v Pekingu, da se ustvarja vojaška diktatura.

List pravi, da izvaja Maocetungova skupina novo taktiko: išče kompromise s tistimi silami, ki se ji upirajo.

V zvezi z odločitvijo kitajskih voditeljev, da ukinejo blokado sovjetskega veleposlaništva v Pekingu, poudarjajo «Izvestija», da je to rezultat odločnega stališča sovjetske vlade in poguma, ki so ga pokazali funkcionarji diplomatskega predstavništva na Kitajskem. Vendar pa se protisovjetska gonja ni končala. Histerizem proti Sovjetski zvezi je še vedno med temeljnimi elementi politike Maocetungove skupine.

Glasilo sovjetskega ministrstva za kulturo «Sovjetskaja kultura» piše, da je kitajska kulturna revolucija slabša kakor državljanska vojna. Gre za val nespontane blaznosti, ki pa so jo že prej skrbno proučili in začeli izvajati z namenom, da z dejanji fanatičnih mladih ljudi strejo vsak odpor proti Maocetungovi avanturistični kliki. Organizatorji te politike se ne ozirajo na ogromno škodo, ki jo to prinaša kitajskemu ljudstvu, ker jim je glavno, da dosežejo svoje egoistične smotre.

List piše zatem o šolski reformi, ki so jo začeli izvajati, in pravi, da nameravajo z dolgoročnim načrtom pripraviti «nevedne in dogmatične» mlade ljudi. List zaključuje: «Psihoza namerno načrtovane množice je grozotna farsa, v kateri je kitajskemu ljudstvu dodeljena nezavidljiva vloga slepega orožja v rokah politikantov, ki so brez predsodkov. Toda težko je verjeti, da se bo veliko kitajsko ljudstvo dolgo časa zadovoljilo s to vlogo.»

Moskovski radio je poročal o spopadih med Maocetungovimi pristaši in nasprotniki v pokrajinah Honan, Hopeh, Kvantung, Heilunghkiang ter v Tibetu in v Notranji Mongoliji. Radio je pripomnil, da zadevajo Maocetungovi pristaši na nekaterih področjih na odločen odpor.

Bolgarska tiskovna agencija poroča, da je neka kontrarevolucionarna organizacija poslala svoje agente v Sinkjang ter je začela gverilsko gibanje na področju Paoting kakih sto kilometrov od Tientsina Gre za organizacijo, ki so jo pred meseci ustanovili v Pekingu rdeči gardisti in ki so jo pozneje razglasili za kontrarevolucionarno ter jo obtožujejo, da podpira politiko predsednika republike in tajnika stranke.

V Pekingu se je zvedelo, da so ustanovili nov poseben odbor, ki ima nalogo voditi kulturno revolucijo in ki mu predseduje Maocetungova žena. Njegov visoki svetovalec pa je predsednik vlade Čuenlaj.

Dopisnik češkoslovaške agencije ČTK piše, da so rdeči gardisti in «uporniški revolucionarji», ki so skušali prevzeti oblast v Tibetu, naleteli na močan odpor partijskih in krajevnih voditeljev Agencija dodaja, da je 6. februarja vkorakala v Laso 155. divizija pod poveljstvom prvega tajnika centralnega komiteja za avtonomno ozemlje Tibet ter je izgnala rdeče gardiste iz javnih uradov.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 5,1, najnižja —1,2, ob 19. uri 2,8 stopinje; zračni tlak 1027,9 narašča, vlaga 35 odst., veter 16 km na uro s sunki do 35 km, severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 7,4 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 15. februarja
Jordan
Sonce vzide ob 7.08 in zatone ob 17.30. Dolžina dneva 10.22. Luna vzide ob 9.36 in zatone ob 23.43.
Jutri, CETRTEK, 16. februarja
Danilo

PO VČERAJŠNJI PRISEGI NA PREFEKTURI

Danes uradna predaja poslov med prejšnjim in novim županom

Zvečer prvi sestanek novega občinskega odbora za razdelitev odborništev - V kratkem bo sklicana prva seja novega sveta

Sinoči ob 18. uri je župan inž. Spaccini prisegel na prefekturi pred prefektom dr. Cappellinijem. Priči pri prisegi sta bila načelnik kabineta podprefekt dr. Melaro in podprefekt dr. Miceli. Formalnost o prisegi je bila zelo kratka in je trajala le nekaj minut. S prisego inž. Spaccini prevzema dejansko županske posle v Trstu.

Danes opoldne pa bo v županovem uradu na magistratu uradna predaja poslov med prejšnjim županom dr. Franzilom in sedanjim županom inž. Spaccinijem. Predaji županovih poslov bodo prisostvovali bivši in novi člani občinskega odbora, načelniki svetovalskih skupin in nekateri občinski funkcionarji.

Drevi ob 18.30 pa se bo prvič sestal novi občinski odbor. Župan bo podelil odborništva posameznim odbornikom, s čimer se bo začelo redno delovanje občinskega odbora, ki ga sestavljajo predstavniki KD in PSU. Spričo tega je pričakovati, da bo župan inž. Spaccini v kratkem sklical sejo občinskega sveta, saj je na dnevnem redu mnogo upravnih vprašanj, ki jih mora občinski svet obravnavati.

... li o sedanjem političnem položaju ter o ukrepih, ki jih je treba uresničiti, da bo združitev vedno bolj trdna in učinkovita.

Med drugimi je spregovoril prof. Apih, podtajnik in pokrajinski svetovalec, ki je govoril o političnih pobudah stranke glede vprašanj državljanov slovenskega jezika. Rekel je: «Kritizirali so naše vzdržanje pri glasovanju o komunističnem predlogu o uporabi slovenščine v pokrajinskem svetu ter so hoteli videti v tem protislovje med tem ravnanjem in ugodnim glasom, ki ga je dala naša stranka v deželnem svetu podobni resoluciji. Pri tem pa pozabljajo na različni ravni, na katerih delujeta dežela in pokrajina: prva ima često zakonodajno moč in v deželnem svetu ima glasovanje o načelnih vprašanjih polno politično veljavo. Na pokrajini pa ostanejo načelna vprašanja kot taka in je glasovanje zanje čisto platonično. Nasprotno, rezko nasprotovanje med socialisti in demokristjani bi lahko na pokrajini povzročilo kakšno zapreko dejavnosti večine, ki se je obvezala, da bo rešila razna važna vprašanja državljanov slovenskega jezika s programom, katerega pozitivnost so tajili samo Slovenci, pristaši Komunistične partije.»

DANES SEJA MILJSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Danes ob 20. uri se pod predsedstvom župana Milla sestane miljski občinski svet. Na dnevnem redu je poleg nekaterih točk upravnega značaja tudi zamenjava demokristjanskega svetovalca Felluge, ki po zakonu ne more biti občinski svetovalec, ker ima mesto tajnika šolskega patronata, z demokristjanom Piovesanom.

V Sežani so se sestali predstavniki KPI in ZKS

Deželni odbor KPI sporoča, da se je v okviru prijateljskih odnosov včeraj v Sežani sestala delegacija deželnega odbora KPI, ki so jo sestavljali Bacicchi, Colli, Baracetti, Sema in Zorzenon z delegacijo centralnega komiteja Zveze komunistov SR Slovenije.

Med obširno in odkrito razpravo sta delegaciji proučili aktualna vprašanja mednarodnega delavskega in komunističnega gibanja ter vprašanja, ki zanimajo obe komunistični stranki.

Sestanek sekcije «Pittoni» združenih PSI in PSDI

Tiskovni urad združenih PSI in PSDI sporoča, da se je sinoči v Ul. Mazzini št. 32 sestala sekcija «V. Pittoni» tržaške federacije združenih PSI in PSDI. Na vabilo so se skupščine udeležili člani združene stranke, ki bivajo na področju sekcije. Tako so obširno razpravlja-

NEPREDVIDEN RAZVOJ AFERE Z UKRADENIMI SLIKAMI

Karabinjerji iščejo sliko vredno pol milijarde lir?

Slika naj bi bila ukradena v Jugoslaviji - Preiskava je v teku

Kot se je predvidevalo, so imele karabinjerske preiskave, v zvezi z afero o tatvinah in prekupčevanju z umetninami in starinami, nepričakovan razvoj. Poročali smo o odkritju štirih zlikovcev, ki so v Jugoslaviji kradli starinske predmete velike vrednosti in jih preprodajali v Trstu in tudi omenili, da se je taka zvrst «trgovine» vlekla že celo desetletje. Zdaj pa je prišlo na dan, da pripadniki preiskovalnega oddelka karabinjerjev, že nekaj dni stikajo in iščejo, baje v Jugoslaviji ukradeno sliko, ki je na mednarodnem tržišču z umetninami ocenjena na pol milijarde lir.

Kot pa je pač razumljivo, preiskovalni organi vodijo preiskavo v strogi tajnosti, zato se še ne ve, ali sliko iščejo v Trstu, ali kje drugje. Ve se samo, da je preiskava v teku. Vendar ni bilo mogoče izvedeti, ali je v to izredno «kupčijo» vmešana že zasačena četverica tatičev in prekupčevalcev, kar pa je zelo malo verjetno. Bolj verjetna je domneva, da so pri tej zadevi vmešani taki ljudje, ki se na take stvari zelo dobro spoznajo in imajo celo svoje vnaprej določene «kupce», ki se zanimajo za slike take vrednosti.

Od nekod se je zvedelo, da je pred približno dvajsetimi leti bila v Poreču slika beneškega slikarja Vivarinija iz 15. stoletja, ki naj bi bila vredna približno pol milijarde sedanjih lir. Ta umetnina je izginila, kot sta v tisti dobi izginili tudi dve Carpacciovi sliki iz istega stoletja v Kopru in Piranu. Oba Carpaccia sta danes na svojih mestih in so ju leta 1946 tudi restavrirali. Splošno mnenje je, da je Vivarinijeva slika spravljena v kakem muzeju, ali kakšnem skladišču. Obstaja pa možnost, da je sliko kdo ukradel in morda zamenjal original s kopijo, da ne bi kdo tatvine opazil.

Seveda so to samo domneve, ker se ne ve ničesar točnega. Gotovo je le, da je karabinjerska preiskava v teku.

Obvestilo Acegata imetnikom abonmajskih izkaznic

Acegat sporoča, da bodo zaradi ukinitve prog 1, 5, 14, 16, 18 in 24 podaljšali mesečne abonmajske izkaznice za te proge od 28. februarja do 31. marca. Imetnikom trimesečnih izkaznic na teh progah bodo ob njihovi obnovitvi za enako razdobje odšteli tretjino vsote trimesečnega abonmaja. Imetnikom enoletnih izkaznic na omenjenih progah bodo odbili pri obnovitvi izkaznic eno dvanajstino vsote.

* * *

Z jutrišnjim dnem bodo nadomestili trolejbusno progo št. 5, ki že skoraj mesec dni ne deluje, delno z avtobusi. To bodo storili, da ublažijo težkoče, na katere so v tem času naleteli meščani, ki se vozijo na tej progi. Nadomestna avtobusna služba bo delovala na odseku proge, ki gre od Rojana do Korza Italia pri Banca di Napoli. Avtobusi bodo vozili od 9. ure do 21. ure, in sicer vsakih 15 minut.

Tatovi na delu

Na komisariatu Starega mesta je predvčerajšnjim 27-letni uradnik Francesco Giorgini iz Ul. Cadorna 23 prijavil, da so neznanci v noči med sredo in četrtkom s silo odprli vrata njegovega avta TS 82996, ki ga je pustil v bližini doma ter ukradli gramofon «philips» in 80 plošč lahke glasbe. Ukradeno blago je bilo vredno 120.000 lir. V teku je preiskava.

IZŠEL JE V OSKRBI USTANOVE ZA PREROD KMETIJSTVA

Katalog za letošnjo mednarodno razstavo cvetlic, sadja in povrtnin

V okviru razstave bo 70 natečajev, razdeljenih v 18 sekcij - Tuji gostje na ogledu razstavišča na velesejmu

Včeraj je prispel v naše mesto predsednik Italijanskega profesionalnega združenja vrtnarjev Arnaldo Mati, ki se je sestal z ravnateljem Razstave cvetlic, povrtnin in sadja, prof. Brunom Nattijem ter se zanimal za razstavne prostore tako za gojitveni kot za operativni sektor. Razstavišče na Montebellu sta si včeraj ogledala tudi ravnatelj vrtov v Bocnu Ermenegildo Spagnolli in predsednik vrtnarjev dežele Tridentinska - Gornje Poadižje Schullian. Oba sta se hotela osebno seznaniti s pogoji in s prostorom, ki je bil rezerviran za njuni združenji, da bi lahko bolje izbrala rastline in gradivo za tržaško razstavo.

Medtem je pravkar prišel iz tiska v tisočih izvodih program XII. mednarodne razstave cvetja, sadja in povrtnin, ki bo v našem mestu — kot smo že pisali — od 22. aprila do 7. maja letos. Program je bil razposlan v Italiji in v inozemstvu vsem tistim, ki veljajo za potencialne razstavljavce in ki se zanimajo za tržaško prireditev. Dejansko je obsežen razstavni prostor, kjer bo letos poleg cvetlične razstave prvič tudi razstava sadja in povrtnin, že v celoti oddan. To je za začetek vsekakor pomemben uspeh, ki dokazuje kolikšno zanimanje vlada v Italiji in v inozemstvu za to razstavo.

Program, ki ga je oskrbela Ustanova za prerod kmetijstva, ki je organizatorica razstave, sta pripravila arhitekta Celli in Tognon, ki sta zlatim ovojnicam dodala blesteč oranžni kartonček, ki zajema več previtih strani. Enotno barvo poživlja tu in tam cvet orhideje, ki je že postal simbol tržaške manifestacije, stilizirana čaša pa je za to priložnost postala barvni madež, ki služi za poživitev celotnega programa.

Na notranjih straneh je po kratkem panoramskem zapisku o mestu, natisnjen pravilnik razstave, ki neposredno zanima razstavljavce in udeležence raznih natečajev. Tlorisu razstavnega prostora z oznako posameznih paviljonov na ločene sektorje in stojnice, sledi program natečajev, ki že sam po sebi daje nazorno sliko o važnosti te XII. razstave, ki zajema vedno večji krog javnosti, razstavljavcev in trgovskih operaterjev. Nad 70 natečajev je razdeljenih na 18 sekcij. Prva sekcija je posvečena estetiki, naslednje pa novostim, cvetočim orhidejam, okrasnim rastlinam, pelargonijam, cvetočim rastlinam gojenim v lončkih, drevju in grmovju s trajnim listjem, iglavcem, rožnim grmom v cvetju, vodnim rastlinam na splošno, rezanemu cvetju, travnatim preprogam, povrtninam, sadju in agrumom. Sledijo potem sekcije za industrijo in trgovino, za založništvo in posebne natečaje.

Zanimiv je zlasti zadnji del natečajev, ki je povsem nov in ki daje že sedaj podobo tistega dela razstave, ki bo posvečena sadju in povrtninam. V oddelku za povrtnine bodo na primer poleg povrtnin, ki rastejo normalno pri sončni svetlobi, razstavljene tudi povrtnine, ki jih gojijo pod steklom ali pa ki so shranjene ali globoko zamrznjene v njihovih izvirnih konfekcijah. Globoko zamrznjeni primerki se namreč vedno bolj uveljavljajo kot že ustaljen proizvod z najširšimi perspektivami za razvoj na tržišču. V industrijski in trgovski sekciji pa bodo poleg proizvodov za opremo vrtov razstavljeni letos tudi izdelki za sadjarstvo in povrtninarstvo ter za gojišča in razne tehnične naprave kot so tople grede, motorji, namakalne naprave, naprave za razkuževanje in celo najmodernejši «kontajnerji», ki naj bi povzročili pravo revolucijo v prevozih. V založniški sekciji, v kateri so bili v prejšnjih letih razstavljeni samo cvetlični katalogi, bodo tokrat razstavljeni tudi katalogi za sadjarstvo in povrtninarstvo in absolutne novosti, knjige, ki so bile objavljene v letih med 1963 in 1966 na področju sadjarstva in povrtninarstva.

Program na ta način zelo pregledno predstavlja to tržaško mednarodno razstavo, ki je postala živa dejansko že dva meseca pred svojo otvoritvijo ne samo v načrtih temveč tudi v dejanskih pripravah vrtnarjev in sadjarjev, ki pripravljajo v svojih gojiščih primerke, da bodo prav v času razstave dosegli svojo največjo lepoto in tržno vrednost.

DELO DEŽELNIH KOMISIJ

Prva komisija je odobrila obračuna za leti 1964 in 1965

V drugi komisiji se je nadaljevala razprava o zakonskem osnutku o ustanovi za razvoj kmetijstva - Danes se bo komisija zopet sestala

Na včerajšnji seji je prva razširjena komisija deželnega sveta pod predsedstvom svetovalca Cociannija odobrila zakonska osnutka o deželnih obračunih za leti 1964 in 1965.

Preden so glasovali je deželni odbornik za finance Tripani odgovoril diskutantom. Zahvalil se je tistim svetovalcem, ki so ugodno ocenili takojšnjo pripravo obeh dokumentov, ter rekel, da je bila debata konstruktivna. Zatem je dejal, da bo prihodnjo jesen hkrati predložili deželnemu svetu obračun za leto 1966 in proračun za leto 1968. Na ta način bodo povezali oba dokumenta nele časovno, marveč tudi organsko politično in gospodarsko. Potem ne bo več dvomov o političnem pomenu razprave o obračunih.

Kar se tiče nadzorstva o dejavnosti deželne uprave, je odbornik Tripani dal nadaljnja pojasnila o ostankih in poudaril njihovo važnost. V zvezi s tem je dal tudi nekaj podatkov o upravni dejavnosti v lanskem letu. Če so bili doseženi določeni prihranki, je to le hvale vredno. Seveda bo treba tudi doseči čimprejšnjo uporabo postavk izdatkov. Toda z zakonom o knjigovodstvu, ki ga bo dežela pripravila, ne bodo rešena še vsa vprašanja. Zatem je omenil tudi potrebo nadzorstva zakonodajne oblasti nad izvršilno.

Dr. Tripani je dejal, da ne bi bilo mogoče predložiti proračunov pred izdajo izvršilnih norm, saj bi bilo to nestvarno. Zatem je dal še nekatera pojasnila na razna vprašanja ter poudaril, da so uvedli nekatere novosti v računovodstvo na podlagi zakonov o proračunih. Na koncu svojega govora je odbornik rekel, da se bodo svetovalci lahko izrekli o učinkovitosti deželnih zakonov na daljšo dobo, to je ko se bodo ti zakoni v celoti uveljavili. Če bodo zakoni in programi pomanjkljivi, jih bo mogoče še vedno popraviti.

Po odgovoru odbornika so dali na glasovanju obračun za leto 1964. Odobrili so ga z večino glasov, pri čemer so se liberalci in komunisti vzdržali, misovci pa glasovali proti. Pred glasovanjem so dali glasovalne izjave svetovalci Bacicchi, Moro in Morpurgo.

Zatem so glasovali o obračunu za leto 1965, ki so ga odobrili z večino glasov, medtem ko so glasovali proti komunisti, liberalci in misovci.

Pod predsedstvom svetovalca Angelija in ob navzočnosti deželnega odbornika za kmetijstvo Comellija se je sestala včeraj tudi druga stalna komisija za kmetijstvo, gozdove in gorsko gospodarstvo, ki je nadaljevala razpravo o posameznih členih zakonskega osnutka o ustanovi za razvoj kmetijstva. Odobrili so 6 členov z nekaterimi popravki do vštevši 24. V razpravo so posegli poleg odbornika Comellija in poročevalca Angelija svetovalci, Bettoli, Boschi, Coghetto, Del Gobbo, Devetag, Mizzau, Moschioni, Sema, Trauner in Virgolini. Danes bo komisija nadaljevala razpravo o zakonskem osnutku.

Kovač se je opekel z varilnim plamenom

Včeraj popoldne so na dermatološki oddelek bolnišnice s prognozo okrevanja v 10 dneh sprejeli 42-letnega kovača Melchiorra Dreossija iz Ul. Trento 6, ki je imel opekline prve in druge stopnje po obrazu in desni roki. Ponesrečenec je povedal, da je malo pred na krovu ladje «Viminale», zasidrane v novem pristanišču, nekaj popravljal in pri tem rabil varilno napravo, iz katere se je sprožil plamen in ga opekel po obrazu in roki.

JUGOSLOVANSKI AVTOMOBILIST PRED TRŽAŠKIM SODIŠČEM

Kazen so mu spremenili v pogojno toda v Italiji ne bo smel voziti

Zakrivil je smrtno nesrečo z avtomobilom v Ul. Flavia in je bil od 25. oktobra lani v zaporu

Pred tržaškim prizivnim sodiščem (predsednik Franz, tožilec Mayer, zapisnikar Parigi, obramba Roncelli) se je moral zagovarjati včeraj 21-letni jugoslovanski državljan Franc Kotnik, rojen v Ljubljani, toda stanujoč v Kopru.

Kotnika so obtožili, da je 25. oktobra lani zvečer okoli 20. ure povozil do smrti tedaj 56-letnega Agostina Porceluzzija iz Ul. Gravisi 2/3. Takoj po nesreči so Kotnika aretirali. Kazenska obravnava proti domnevnemu povzročitelju nesreče, se je vršila po hitrem postopku že 7. novembra. Tedaj so kazenski sodniki spoznali mladeniča za krivega ter so ga obsodili na 1 leto in 6 mesecev zapora ter 8.000 lir globe. Javni tožilec je postavil znatno strožjo zahtevo: kar tri leta zapora.

Proti razsodbi sta se pritožila javni tožilec in obsojenec. Javni tožilec je trdil, da bi moralo sodišče upoštevati že utrjeno prakso, da se obsojencu v takih primerih odvzame vozniško dovoljenje (za Italijo). Kotnikov zagovornik pa je v utemeljitvi priziva trdil, da se Kotnik ni mogel prepričljivo zagovarjati, ker je bil postopek hiter in ker so se oblasti poslužile pri ložnostnih tolmačev. Zagovornik je nadalje trdil, da ni sodišče pravilno upoštevalo izjav neke priče, ki se je peljala v avtu skupaj s Kotnikom.

Na včerajšnji razpravi je mladenič (ki je bil do sedaj priprt v koronejskih zaporih), ponovil svoje prejšnje trditve. Dejal je, da se je peljal iz Trsta proti obmejnemu bloku pri Škofijah z zmerno hitrostjo. Ni opazil na cesti (v Ul. Flavia blizu h. št. 60) zebrastega prehoda za pešce, ker je bila razsvetljava pomanjkljiva.

Prizivni sodniki so menili, da pritiče Kotniku pravica do splošnih olajševalnih okoliščin ter so mu zato znižali kazen na 10 mesecev zapora in 6.000 lir denarne kazni. Kazen pa je postala pogojna ter so ukazali, naj ga takoj izpustijo iz zapora. Poleg tega so ukazali tudi, naj se vrne zaplenjeni avto pravnemu lastniku (Kotnikovi materi). Sprejeli pa so tožilčevo zahtevo v smislu, da ne bo mogel Kotnik šofirati avtomobila po Italiji eno leto.

Seja deželnega odbora

Včeraj popoldne je bila običajna tedenska seja deželnega odbora, na kateri so sprejeli kakih sto sklepov, ki so jih predložili predsednik Berzanti in razni odborniki. Na podlagi deželnega zakona štev. 33 je odbornik za industrijo Marpillero predlagal podelitev kakih 40 prispevkov industrijskim in drugim podjetjem, ki so utrpela škodo zaradi naravnih nesreč. Gre za podjetja v Latisani, v Karniji in na področju Pordenona. Skupno znašajo prispevki 130 milijonov lir. Te prispevke so dali na podlagi zakona o «skladu deželne solidarnosti». Na predlog odbornika za javna dela Masutta je odbor odobril nekaj načrtov o javnih delih v občinah Casarsa, Caneva in Brugnera.

DNEVNA SLUZBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Crevato, Ul. Roma 15; INAM, Al Cammello, Drevored XX. settembre 4; Alla Maddalena, Ul. dell'Istria 43; dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2.

NOCNA SLUZBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Dr Gmeiner, Ul. Giulia 14; Pizzul-Cignola, Corso Italia 14; Prendini, Ul. T. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

PRI OBNAVLJANJU CERKVENEGA TLAKA V DOLINI

Pod tlakom cerkve sv. Urha so odkrili kar 116 okostnjakov

Okostnjaki so iz prvih let osemnajstega stoletja - V župnijskih arhivih so morda hranjena imena vsaj nekaterih takrat pokopanih ljudi

Kakor smo včeraj na kratko poročali, so v ponedeljek dopoldne prišli v Dolini pri obnavljanju cerkvenega tlaka do zelo zanimivega odkritja. Odkrili so namreč 116 okostnjakov v sedmih jamah. Vest se je naglo razširila po Dolini in okoliških vaseh in presenetila tudi Dolinčane, saj si niso mislili, da je v farni cerkvi sv. Urha pod tlakom toliko trupel.

Za grobnico pri oltarju, nad katero je bila velika skrila z napisom «Hodie mihi — cras tibi» in letnico 1739 ter podobo keliha, so sicer vedeli, da so v njej verjetno pokopani duhovniki. Prav tako so domnevali, da je pod drugo skrilo ob zidu na levi strani z napisom Zeriav in letnico 1739 grobnica omenjene družine. Nihče pa ni vedel, in ni niti pomislil, kaj naj bi bilo pod drugimi petimi večjimi kamnitimi skrilami.

Dosedanji tlak v cerkvi je bil namreč sestavljen iz skril domačega kamna, med temi pa je bilo, poleg omenjenih dveh, še pet večjih skril.

Ker je bil tlak v cerkvi v slabem stanju in je bila vlaga ter mraz, se je župnik Albin Grmek odločil, da ga popolnoma obnovi. S prostovoljnimi prispevki je nabral en milijon lir, delo pa bo stalo okrog 2 milijona lir. Delo za obnovitev cerkvenega tlaka je prevzelo podjetje Marino Bandi iz Doline. Štirje delavci omenjenega podjetja so začeli z delom v ponedeljek dopoldne. Z odstranjevanjem starih skril so začeli pri oltarju na listni strani. Pod prvimi skrilami niso našli ničesar. Pod prvo večjo skrilo na desni strani je bilo približno en meter praznine, na dnu pa so zapazili 4 dobro ohranjena okostja. Takoj so obvestili župnika, ki je seveda o tem obvestil občinske in policijske oblasti. Delavci so nadaljevali z delom in so pod štirimi večjimi skrilami prav sredi cerkve odkrili kar 97 trupel. V vsaki grobnici je bilo po 24 okostnjakov, v eni pa 25. Okostnjaki so bili lepo zloženi drug nad drugim. Nad okostnjaki v eni žari pa je bila lesena krsta. V tej krsti je bil okostnjak zelo krepkega in visokega moškega srednjih let. Takoj so ugotovili, da je bil to duhovnik, ker je bil položen po starem običaju, in sicer tako kot da bi gledal od oltarja proti vernikom, medtem ko so bili drugi okostnjaki v isti žari položeni v nasprotni smeri.

Da gre za duhovnika, potrjuje tudi del štole in rožnega venca, ki sta se še ohranila. Na tej krsti je napisana letnica 1786. V grobnici z napisom Zeriav je bilo 9 trupel, v grobnici ob oltarju pa 6 krst ki so bile zložene druga nad drugo.

Sodeč po okostjih, gre za ljudi srednjih let, razen dveh otrok, katerih trupli sta bili položeni ob vznožju starejših. Vsa trupla, razen duhovnikov, so bila brez kakršnekoli obleke. Na okostnjakih duhovnikov so našli ostanke hlač, štole, kvadrata in čepice ter podplate. Okostnjaki so bili dobro ohranjeni in pri nekaterih ženskah so bile še kite. Nobeden ni imel poškodb na glavi in vsi so imeli vse zdrave zobe. V žarah v sredini cerkve so nekateri imeli obešene za vrat nekakšne amulete, tenke škatlice iz bakra, v katerih so bili zviti listi iz brevirja, misala ali molitvenikov. Trupla in razne druge stvari so se dobro ohranila, ker pod cerkveni tlak ni pronicala voda in ni bilo zraku. Čez dobre pol ure po odkritju grobišč pa so se okostnjaki sesedli, vse drugo pa, razen papirja, lesenih predmetov in kovinskih svetinjic, se je spremenilo v prah.

Pri štirih grobnicah v sredini cerkve s 97 trupli gre za domačine, ki so umrli verjetno v zelo kratki dobi zaradi kuge in so bili pokopani v kratkem časovnem razdobju.

Cerkev sv. Urha v Dolini, kakor je zdaj, je iz leta 1629, dolinska župnija pa je ena najstarejših slovenskih župnij sploh, saj se že leta 1331 omenja dolinski župnik Jakob Prašelj. Župnijski arhiv je zelo star in obsežen ter ima prve župnijske knjige že iz leta 1500, urbarje in zapiske v glagolici, Valvazorjevo izdajo iz l. 1688 itd. To je prav gotovo bogat vir za zgodovino teh krajev, a žal ni še temeljito raziskan in obdelan. Morda se bo iz župnijskih knjig v prihodnjih dneh izvedelo, kdo je bil pokopan v dolinski cerkvi in če je tudi tam razsajala kuga.

Včeraj si je prišlo ogledat odkrita grobišča veliko število domačinov, pa tudi meščanov. Bili so tudi predstavniki zavoda za spomeniško varstvo. Okostnjake so prenesli na pokopališče, kjer bodo farane pokopali v skupno grobnico, duhovnike pa v drugo grobnico.

Predavanje o vzgoji v Slovenskem klubu

V Slovenskem klubu je včeraj zvečer Drago Pahor predaval o temi Vzgojna problematika našega časa. Po uvodnih ugotovitvah je predvatelj razvijal svoja izvajanja na podlagi razdelitve vzgojnega delovanja doma, šole in družbe ali «ceste». Zadržal se je precej na dolgo na vsakem teh poglavij. Kljub ne posebno obilni udeležbi — lahko bi bilo več staršev in tudi učiteljev in profesorjev — se je razvila dovolj živa diskusija, ki je pokazala, da gre za vprašanja, ki ljudi zanimajo. Želeti je, da bi Slovenski klub priredil še več predavanj s tega področja, ki pa bodo morala biti specializirana na posamezna področja vzgoje.

PRED KRSTNO PREDSTAVO

Benedetičeva drama na programu SG

Slovensko gledališče v Trstu bo uprizorilo 23. t.m. gledališki prvenec Filiberta Benedetiča «Ne vedno kakor lastovke». Drama obravnava problematiko slovenske manjšine v Italiji. V njej Benedetič prikazuje usodo ljudi, ki morajo zapuščati svojo zemljo, ker jim ta ne more več dati življenja, zaman jih kliče nazaj nagon, ki lastovke vsako spomlad nanovo prikliče domov.

Kostumi, scena in režija: JOŽE BABIČ.

Sodelavca pri sceni in kostumih: DEMETRIJ CEJ in ANJA DOLENČEVA.

Mnogi prizori so povezani s songi; podobe iz sedanjosti in preteklosti ponazorujejo tudi diapozitivi in film. Glasbo je napisal Aleksander Vodopivec. Pri predstavi sodeluje tudi ansambel «5 fans».

Prešernova proslava p. d. «Vesna» v Križu

Prosvetno društvo «Vesna» v Križu je včeraj zvečer priredilo v Ljudskem domu Prešernovo proslavo, katere se je udeležilo prav lepo število domačinov. Uvodnemu nagovoru so sledile recitacije Prešernovih poezij, ki so jih izvajali: Boris Košuta (Vrba), Ljubo Košuta (Memento mori), Odinea Knez (Kam?) ter Neva Sedmak in Livio Tence (Železna cesta), ki je izzvala obilen aplavz.

Nato je društveni pevski zbor pod vodstvom pevovodje Frančka Žerjala zapel Venturinijevo «Kam?» na Prešernovo besedilo, makedonsko narodno «Bolen mi leži», zopet Venturinijevo «Nocoj pa oh nocoj», Hajdrihovo «Morje adrijansko» in za zaključek zelo učinkovito in navdušujoče Vrabčevo «Zdravljico».

Sledilo je predvajanje slovenskih filmov «Gorenjska ohcet» in drugih, ki jih je komentiral Miro Kapelj.

Predvčerajšnjim pa je priredila Prešernovo proslavo tudi osnovna šola, na katero so povabili tudi starše. Program so izpolnili otroci sami z deklamacijami Prešernovih pesmi.

Gledališča

Verdi

Danes zvečer ob 20.30 za red C v vseh prostorih tretja predstava treh novitet enodejank Giulia Viozzija, Raffaela de Banfielda in Maria Bugamellija, «La giacca dannata», «Alissa» in «Una domenica». Dirigira Alberto Zedda. Nadaljuje se prodaja vstopnic.

Teatro Stabile

Danes, 15. februarja ob 20,30 v Avditoriju, «Gorizia 1916», avtorja Vittoria Franceschija. Predstava je izven abonmaja. Režija Francesco Macedonio, scene in kostumi Bruno Chersicla. Nastopajo: Werner di Donato, Vittorio Franceschi, Alessandra Galante Garrone, Mimmo Lo Vecchio, Oreste Rizzini in Mimmo Savorani. Mimiko izvajajo: Riccardo Canali, Dario Drufuca, Germano Moratelli, Mario Re in Annamaria Vecchiet.

Igrokaz «Gorizia 1916» oživlja dogodke ob italijanski zasedbi Gorice.

«La Baracca»

V dvorani Vivante (Largo Papa Giovanni) bo igralska skupina «La Baracca» uprizorila v torek, 21. t.m. ob 21. uri «Dnevnik Ane Frank» v Hachetovi predelavi in v italijanskem prevodu Laure del Bono. Dohodek je namenjen Italijanskemu centru Ana Frank. Vabila so na razpolago v umetnostni galeriji Torbandena.

PREDAVANJA

V Nemškem kulturnem inštitutu v Ul. Coroneo 15 bo v petek, 17. t.m. ob 19. uri v knjižnici predaval prof. Marianello Marianelli z univezre v Pisi o temi «Mnenja nepolitika od Thomasa Manna».

Slovensko gledališče v Trstu
Kulturni dom
V MALI DVORANI
V soboto, 18. t.m. ob 21. uri in v nedeljo, 19. t. m. ob 16. uri
Slawomir Mrožek
STRIP - TEASE IN ČAROBNA NOČ
Zadnjič!

Filibert Benedetič
NE VEDNO KAKOR LASTOVKE
drama v dveh delih
krstna predstava
Scena, kostumi in režija: JOŽE BABIČ
Sodelavca pri sceni in kostumih: DEMETRIJ CEJ in ANJA DOLENČEVA
Glasba: ALEKSANDER VODOPIVEC
Pri predstavi sodeluje ansambel «5 fans»
PREMIERA
V četrtek, 23 t. m. ob 21. uri (premierski abonma)
PONOVITVE
V petek, 24. t. m. ob 21. uri (abonma I. ponovitev in invalidski)
V soboto, 25. t. m. ob 21. uri (sindikalni abonma)
V nedeljo, 26. t. m. ob 16. uri (abonma nedeljski popoldanski in okoliški)
V torek, 28. t. m. ob 20. uri (študentovski abonma)
V sredo, 1. marca ob 21. uri
V četrtek, 2. marca ob 21. uri
V nedeljo, 3. marca ob 16. uri
Prodaja vstopnic vsak dan od od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije na tel. 734265.

PROSVETNO DRUŠTVO «SLAVKO ŠKAMPERLE»
priredi v četrtek, 16. februarja ob 20.30 na sedežu društva
VEČER KRATKOMETRAŽNIH FILMOV
ki jih je posnel priznani filmski amater Aljoša Žerjal.
Vabljeni vsi člani in prijatelji društva.
Prosimo točnost!

Kino

Nazionale 14.30, 21.45 «Il dottor Živago» Metrocolor iz romana Borisa Pasternaka. Geraldine Chaplin, Alec Guinness, Omar Sharif. Deveti teden.
Excelsior 15.30 «La contessa di Hong Kong» Technicolor, Chaplinov film. Sophia Loren, Marlon Brando.
Fenice 16.00 «Kriminal» Technicolor. Glenn Saxon, Helga Line, Andrea Bosic.
Eden 16.30 «Hawaii» Technicolor. Julie Andrews, Max von Sydow, Richard Harris.
Grattacielo 15.30 «Parigi brucia?» Orson Welles.
Ritz (Ulica San Francesco 10) 16.00 «Se sei vivo spara» Eastmancolor, Tomas Milian, Marilu Tolo. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 16.30 «Super Argo contro Diabolicus» Colorscope. Kenn Wood, Loredana Nusciak.
Filodrammatico 16.00 «Il papavero è anche un fiore» Technicolor. Yul Brynner, Senta Berger, Trewor Howard.
Moderno 16.30 «Come rubare un milione di dollari e vivere felici» Technicolor. Audrey Hepburn, Peter O'Toole.
Cristallo 16.30 «Ne onore ne gloria» Technicolor. Anthony Quinn, Claudia Cardinale, Alain Delon.
Garibaldi 16.00 «Delitto in pieno sole» Alain Delon. Prepovedano mladini pod 16. letom.
Aurora 16.30 «Arrivano i Russi».
Capitol 16.00 «Io la conoscevo bene» Stefania Sandrelli, Enrico Maria Salerno. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Impero 16.30 «Hotel Paradiso».
Vittorio Veneto Zaprto zaradi popravil.
Ideale 16.00 «Il treno» Burt Lancaster, Jeanne Moreau.
Astoria (Ulica Zorutti, filobus št. 1) 16.00 «Si spogli infermiera» Norman Wisdom.
Astra 16.30 «Tom e Jerry discoli volanti».
Abbazia 16.00 «La città è salva» Humpery Bogart. Prepovedano mladini pod 16. letom.

GLASBENA MATICA TRST
V torek, 21. februarja ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma
solistični koncert
Sodelujejo:
Zlata Ognjanovič - sopran
Jože Stabej - bas
Vladimir Škerlak - violina
Marjan Lipovšek - klavir

Razstave

Danes ob 18. uri je v občinski umetnostni galeriji otvoritev razstave del slikarja Sigfrida Maovaza. Razstava obsega risbe in tempere. Razstava bo odprta do 23. februarja.

Kino na Opčinah
predvaja danes, 15. t. m. ob 18. uri western barvni film:
TAMBURI A OVEST
(BOBNI NA ZAHODU)
Igra: AUDIN MURTIK in drugi

KINO PROSEK-KONTOVEL
predvaja danes, 15. t. m. ob 19.30 barvni film:
I 4 MOSCHETTIERI
(ŠTIRJE MUSKETIRJI)
Igrajo: ALDO FABRIZI, ERMINIO MACARIO, NINO TARANTO in drugi

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 14. februarja 1967 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 16 oseb.

UMRLI SO: 82-letna Amalia Prasel vd. Starc, 78-letna Maddalena Camuffo vd. Fiamin, 68-letni Teodoro Sala, 72-letna Teresa Vialmin por. Cremon, 83-letni Andrea Bobek, 78-letna Maria Perich por. Bonazza, 69-letna Maria Furlan, 81-letna Maria Della Martina vd. Baldassi, 67-letna Elisa Acquavita por. Casoli, 58-letni Giuseppe Iurisevich, 31-letna Nella Martingano, 90-letni Pietro Bologna, 67-letni Marcello Surian, 76-letna Enrica Pignat por. Toso, 82-letna Giovanna Brandolisio-Moretto por. Capello, 56-letna Giacomina Varin por. Sain.

SLUŽBA OBCINSKEGA ZDRAVNIKA. Za poklic v prazničnih dneh v primeru, če ni mogoče najti drugega zdravnika, je treba telefonirati na štev. 90-235.

Razna obvestila

TRZASKI FILATELISTICNI KLUB «L. KOSIR» bo imel danes, dne 15. t. m. redni sestanek od 19. do 20. ure v prostorih kluba, Ul. del Montecchi 6. Clani, ki še niso prevzeli zadnjih novosti so naprošeni, da iste prevzamejo.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Milana Pertota darujeta Mimi in Drejček Pertot 3000 lir za Dijaško matico. V isti namen daruje Stanko Svagelj 2000 lir za Glasbeno matico.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 61-792
Novost:
Horac: PESMI 900 lir

Sporočamo žalostno vest, da nas je včeraj za vedno zapustil naš dragi oče in nono

MARIO SOSIČ

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes ob 14. uri iz hiše žalosti na Opčinah, Narodna ulica št. 52, na domače pokopališče.

Žalujoči žena Tereza, sinova Mario in Edi z ženama in vnukinji ter drugi sorodniki

Opčine, 15. februarja 1967

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš predragi oče in nono

ANDREJ BOBEK

Pogreb bo danes, 15. t. m. ob 10.15 iz mrtvašnice splošne bolnišnice.

Žalujoča hčerka VIKTORIJA, družina in drugi sorodniki

I.T.F. Ul. Zonta 3

NEURESNIČENA PRIČAKOVANJA IN UPI

Robert Kennedy v Evropi in mir v Vietnamu

Obisk pri de Gaullu in Pavlu VI. - Papeževa poslanica Johnsonu - Pariz posreduje hanojska stališča Washingtonu - Etapa Roberta Kennedyja na poti do Bele hiše

NEW YORK, februarja. — Če nič drugega, je med francosko in ameriško atlantsko obalo ponovno vzpostavljen eden od porušenih mostov. Nekoč slabi odnosi med predsednikom ZDA Kennedyjem in francoskim predsednikom de Gaullom ne obstajajo več kot taki med družinama Kennedy in de Gaulle. Do pomiritve je prišlo v Elizejski palači.

Dogodek pa vendarle ni bil družinskega, temveč državnega značaja. In to iz dveh razlogov, ker ljudje v Robertu Kennedyju, ko potuje po svetu, vidijo brata bivšega predsednika, zatem pa še osebo, ki utegne postati bodoči predsednik; drugič, ker je vse, kar Robert Kennedy stori, najtesneje povezano z onim, kar dela sedanji predsednik ZDA. Samo da je na to povezavo treba gledati takole: kar koristi Kennedyju, škodi Johnsonu, in obratno.

Tedne je mednarodno nebo bilo prekrito z vietnamskim vprašanjem. Najprej je prišla vest od ene strani, potem naslednje od druge, nakar so vsi začeli ugibati in govoriti o pogajanjih. Vse se je tako začelo navezovati na isto vietnamsko nit.

Zahvaljujoč se izredni sposobnosti, da se v pravem času vselej postavi na pravo mesto, je v vse to zaplaval tudi Robert Kennedy. Evropski navijači so skandirali: Boby, Bo-by... Boby pa se je vrnil domov z ugotovitvijo, da je ugled ZDA v Evropi močno padel — zaradi vietnamske krize. Ost je bila naperjena proti Johnsonu. O tej vojni se je razgovarjal tudi s papežem, le-ta pa je na Johnsona naslovil poslanico: «Doslej so moji pozivi bili od vaše strani dobro sprejeti. Ali bi ne mogla sedanja prekinitev ognja nadaljevati po poti, ki bi vodila v stalni mir?»

«Vendar sem prepričan,» je med drugim odgovoril Johnson, «da bi Vi ne mogli od nas pričakovati zmanjšanja vojaških akcij, če bi tega ne storila tudi druga stran.» Johnson je razumel, da je papeževa besedna puščica bila izrečena na ameriški račun.

Kennedy je obiskal tudi de Gaulla. Razgovarjala sta se polnih 70 minut. Glavna vprašanja so se nanašala na pomiritev v Vietnamu. John Kennedy je kot predsednik ZDA bil v slabih odnosih z de Gaullom. Znano pa je tudi, da se je pred svojo smrtjo začel učiti francoščine za odločilno srečanje na štiri oči, kjer naj bi prišlo do razčiščenja. Kasneje se je de Gaulle udeležil njegovega pogreba, zdaj pa je Robert obiskal Pariz. Svojemu gostitelju je ob tej priložnosti daroval razkošno opremljeno knjigo svojega pokojnega brata «Profili hrabrosti» s posvetilom Jacqueline Kennedy.

Poznavalci washingtonskih prilik zatrjujejo, da vse to ni ugodno odjeknilo v Beli hiši, najmanj, razumljivo, pa vse ono, kar se nanaša na Vietnam. Hanoj je prešel v diplomatsko ofenzivo. Dosegel je določene uspehe in ameriški politični položaj se je znašel v defenzivi. Na uradne teze Washingtona, da ni videti «nobenih signalov», je prišla iz Pariza vest, da so Francozi Kennedyju posredovali hanojsko stališče o pripravljenosti za navezavo stikov z Washingtonom v treh fazah. V Washingtonu je to povzročilo novo jezo.

Robert se je, kot običajno, vrnil domov zmagoslavno. Premier Wilson, de Gaulle, papež, vsi so želeli razgovarjati se o Vietnamu. De Gaulle ni osamljen, njegova politika predstavlja «široko strujo evropskega mnenja». Naslednjih nekaj tednov pa bo «kritičnih za mir v Vietnamu».

Prav v trenutku, ko se je washingtonska diplomacija najbolj trudila, da ostane hladnokrvna in da nasprotni strani prepusti, naj se «v pripovedovanju izkadi», se je s svojimi srečanji in izjavami pojavil Kennedy. Ta srečanja in izjave pa so bolj v prid verodostojnosti verzij nasprotne strani o tem, kje se nahaja ključ za mirovna pogajanja. Srd se je zrušil tudi na Harrimana, ki v State Departmentu vodi «posebno ekipo» za registriranje vietnamskih signalov. Rečeno je bilo, da je «preveč nadrobno» obvestil svojega prijatelja Kennedyja, preden se je podal na pot.

Kako neprijeten je Washingtonu bil Kennedyjev poseg v že nastalo zmedo, dokazuje tudi zanimivi televizijski dialog premiera Kosigina in ministra Ruska.

S pomočjo satelita «Eaarly Bird» je Kosiginova konferenca v Londonu (Kennedy je obiskal Wilsona neposredno pred njegovim srečanjem s Kosiginom) neposredno bilo posredovana v Washington. Kosigin je dejal: «Predlog ministra zunanjih zadev DR Vietnama, da bi po prekinitvi ognja predstavniki Hanoja in Washingtona lahko sedli za konferenčno mizo ter pretresli medsebojne odnose, predstavlja nov dejavnik, ki bi se ga ne smelo ignorirati».

Po vsem tem, kar se je zgodilo, ni bilo več moč zatrjevati, da «ni signalov». Kake štiri ure po Kosiginu, je na njegove besede odgovoril Rusk: «O čem naj bi se pogajali,» je vprašal. «Hanojski minister in sovjetski premier nista povedala, kaj nudita stvarnega za prekinitev bombardiranja. Mi ne moremo prekiniti samo 'polovico vojne'. 'Drugo polovico' pa predstavlja hanojski napad na jug. Če Hanoj preneha s tem 'napadom', to se pravi, če FNO zaustavi svojo borbo, bo prenehala tudi vsa vojna.»

Newyorški «Times» je na to ogorčeno zapisal, da je Ruskova togost uničila priložnost. S tem se je vse skupaj znova povrnilo na mrtvo točko. Od kombinacij in upov, da je «nekaj v zraku», ni ostalo skoraj nič. Pokazalo se je, da ni bilo smeti čakati, dokler se nasprotnik ne bo «izkadil v prepovedovanju». Pač pa je bilo treba vreči odprte karte na mizo še prej, kot je to kdo mislil. V vsem tem je imela svoje mesto tudi Kennedyjeva «diverzija». Poleg drugega pa predstavlja tudi zelo spretno prehojeno etapo na dolgi poti, ki vodi v Belo hišo.

J. VRHOVEC

Predvčerajšnjim so v dolinski cerkvi, pri popravljanju tlaka, odkrili več grobnic z okostji več desetin oseb. Grobnice so bile znane, nihče pa ni vedel, da je bilo v njih pokopanih toliko ljudi. Na gornji sliki odkopavanje kosti v eni izmed grobnic, na spodnji pa vidimo domačine, ko si ogledujejo grobnice.

V MADRIDU ODKRILI DVA ROKOPISA

Leonardo da Vinci še vedno preseneča

Da gre za avtentična dela, potrjuje strokovnjak V. Reti

BOSTON, 14. — Neki profesor z univerze v Massachusettsu je v neki španski biblioteki odkril dva rokopisa, ki so ju zaman iskali že poldrugo stoletje in ki izhajata izpod peresa Leonarda da Vincija. Rokopisa obsegata nad 700 strani in sta opremljena z nad dvesto ilustracijami. Snov, ki jo veliki italijanski znanstvenik v teh dveh rokopisih obravnava, se nanaša na aeronavtiko, arhitekturo in mehaniko. Po mnenju strokovnjakov so nekatere ilustracije, ki jih zasledimo v teh dveh rokopisih, med najboljšimi deli, kar je napravil Leonardo da Vinci.

O tem odkritju so sporočili z univerze v Massachusettsu in ga je treba pripisati v glavnem dr. Julesu Piccusu, ki že 40 let poučuje na tej univerzi tudi španski jezik in špansko slovstvo. Da pa gre resnično za izvirno delo Leonarda da Vincija, je svoje strokovno mnenje dal dr. Vladislav Reti, profesor na univerzi v Los Angelesu, ki je hkrati znan strokovnjak za Leonarda da Vincija in njegova dela.

Odgovorni krogi univerze v Massachusettsu sporočajo, da so rokopise dobili v madridski državni biblioteki, kjer so rokopisa hranili. Hkrati so od madridske biblioteke dobili tudi izključno pravico za publikacijo tega dela. Dr. Piccus, ki je profesor romanskih jezikov na univerzi v Massachusettsu, in prof. Reti bosta poskrbela za sestavo posebne študije o tej knjigi in delo, ki bo v zvezi s tem izšlo, bo nosilo naslov «Madridski kodeksi o Leonardu da Vinciju». Preden bo to delo izšlo pa bosta potrebni dve leti dela in priprav.

Že dolgo se je vedelo, da obstajata ta dva rokopisa, ki sta bila izročena madridski državni biblioteki okoli leta 1600. Toda rokopisa sta izginila nekaj pred letom 1800. Kam sta rokopisa izginila in kje se nahajata, ni vedel nihče, odnosno ni hotel nihče povedati. Vedelo se je le, da teh rokopisov ne najdemo tam, kjer bi po katalogu biblioteke morala biti. Prof. Piccus pa je prišel v Madrid z namenom, da v tamkajšnji državni biblioteki najde in prouči nekatere rokopise srednjeveške španske poezije. Hkrati pa sta ga zanimala tudi da Vincijeva rokopisa, ki sta baje izginila. Prof. Piccus se je odločno lotil iskanja teh dragocenih dokumentov in neki funkcionar madridske biblioteke ga je v tem tudi podprl, ker ga je prepričal, da sta rokopisa še vedno tu. Zato se je lotil podrobnega iskanja in pregledal na tisoče in tisoče dokumentov.

Po petnajstih mesecih iskanja, so bili njegovi napori kronani z uspehom: odkril je kartotečni kartonček biblioteke, na katerem je bila zabeležena le neka številka. Dr. Piccus je od vodstva biblioteke zahteval, naj mu dajo knjigo, ki ustreza kartončku, odnosno številki. In tedaj so mu prinesli dva rokopisa, o katerih je govora.

Pred dvema tednoma je rokopisa pregledal prof. Vladislav Reti, ki je ugotovil, da sta rokopisa izvirna. Prof. Piccus je v zvezi s tem odkritjem izjavil novinarjem sledeče: «Lahko bi rekli, da sem pri tem imel srečo. Nisem izrecno iskal rokopisa, pač pa sem vedel, da morata rokopisa biti tu, med približno 30.000 rokopisi, kolikor jih ima madridska državna biblioteka.»

Leonardo da Vinci, kakor zatrjuje prof. Reti, je rokopisa, o katerih je govora, napisal v letih 1491 in 1505. Strani tako imenovanega madridskega kodeksa vsebujejo risbe mehaničnih orodij, katerih odkritje se časovno postavlja v mnogo poznejšo dobo in ki se doslej niso pripisovala Leonardu. Med temi odkritji je na primer tudi tako imenovani «verižni prenos» to se pravi prenos, kakršnega nam najbolj preprosto ponazoruje veriga, ki povezuje pedalsko kolo in pogonsko t. j. zadnje kolo na biciklu.

J. D.

Picasso ne obišče Španije

PARIZ, 14. — *Sinoči se je zaključila velika retrospektivna razstava Picassojevih del, ki so jo organizirali v dveh palačah in sicer v «Grand Palaisu» in v «Petit Palaisu» ob 80-letnici velikega slikarja, ki je po rodu iz Andaluzije, ki pa že od svojih mladih let živi v Franciji.*

Razstavo so odprli 17. novembra in otvoritveni svečanosti je prisostvoval sam francoski minister za kulturo André Malraux. Razstava je doživela tolikšen uspeh, kakršnega niso pričakovali niti sami organizatorji, saj jo je obiskalo nad 850 tisoč oseb, razen Picassa samega, ki ni hotel na razstavo. Na razstavi so prikazali veliko število njegovih del, ki so jih zbrali z vseh koncev sveta iz raznih muzejev in zasebnih zbirk.

Vtem ko so zadnji obiskovalci prihajali v razstavne salone je veliki slikar španskega porekla odločno demantiral trditve nekega španskega lista, češ da bo Picasso v kratkem obiskal svojo domovino Španijo.

«Tisti, ki so sporočili to vest — je rekel — so navadni sleparji. Razlogi, zakaj po prihodu Franca na oblast, nisem več obiskal domovine, so več kot znani. Vsaka vest, ki bi bila v nasprotju s tem, kar sem povedal, se mora smatrati kot navadna laž».

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Da bi mogli dokončno sestaviti svoj delovni program, se boste morali obrniti na strokovnjaka. Dragi osebi ne morete dati več, kot ste že dali.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ostanite hladnokrvni, zakaj neko resno in nevšečno vprašanje se bo rešilo samo od sebe. Kratkotrajna moralna kriza.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Čimprej napravite obračun svojih izdatkov. Podprite nekega prijatelja v nesreči.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Dan je primeren, da končno že zaključite neko začeto delo. Ne zapravljajte časa s tem, da se borite proti nekim namišljenim sovražnikom.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Zelo primerno bi bilo, da bi se srečali z nekaterimi vplivnimi osebami. Prav dobro splošno razpoloženje.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) V nekem razgovoru si boste zagotovili pomemben gospodarski uspeh. Še bolj okrepite svoje odnose z ljubljeno osebo.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Čutili se boste bolj utrujenega od počivanja kot pa od dela. V svojih čustvenih odnosih ste preveč pasivni.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Nikar se ne udeležite nekih pogajanj, ne da bi se prej o tem posvetovali s strokovnjaki. Manjši spor v družini.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Česar koli se boste danes lotili, vam nikakor ne bo šlo izpod rok. Skušajte odkriti pravi vzrok svojega notranjega nemira.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Danes bodo prišli na svoj račun vsi umetniki in zasebni ustvarjalci. Nihče vas ne bo mogel odvrniti od sklepa, ki ste ga bili sprejeli glede svojega čustvenega vprašanja.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Nikar se ne ukvarjajte s pobudami, ki niso za nikogar zanimive. Potrudite se, da bi bolje spoznali samega sebe.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Vztrajna volja in diplomatičnost vam zagotavljata dobiček izrednega obsega. Dosegli boste uspeh, ki vas bo zelo osrečil.

DVE «ZANIMIVI» IZ ZAHODNE NEMČIJE

Nacistični zločinec ima arteriosklerozo

BONN, 14. — Kakšne vse izgovore ne najdejo v Zahodni Nemčiji, da bi oprostili nacističnim zločincem. Do leta 1960 se je bivši esesovski general Wilhelm Koppe kril pod tujim imenom in kot Lohmann sredi Bonna vodil tovarno čokolade. Ker je znano, da esesovskih generalov ni moglo biti toliko, da bi jih ne poznali, se kaj čudno zdi, da je mogel Koppe kar polnih 15 let normalno kot tovarnar živeti v sami prestolnici dežele, ne da bi ga bil kdo spoznal. Toda v Zahodni Nemčiji je možno tudi to.

In vendar je pred leti nekdo nacističnega zločinca spoznal in ga prijavil. Zato so ga leta 1960 aretirali in dve leti je prebil v preiskovalnem zaporu. Ko pa je položil 50.000 mark jamščine, so ga izpustili na začasno svobodo.

Ker sedaj niso našli drugega izgovora, da bi ga ne tirali pred sodišče, so odkrili to, da mož trpi za močno arteriosklerozo. Zato mu ne bodo sodili, pa čeprav ima na vesti smrt 145 tisoč Judov iz taborišča v Kulmhofu, 158.000 umsko bolnih ljudi in povrh še 390.000 Poljakov.

Bonska TV potvarja zgodovino

BONN, 14. — Zahodnonemški državni tožilec Ludwig Martin je odbil zahtevo bolgarskega državljana Blagoja Popova, ki je zahteval, naj bi zaplenili TV-film, ki so ga izdelali v Zahodni Nemčiji in ki obravnava proces zaradi požiga Reichstada, torej sloviti proces, ki so ga uprizorili nacisti leta 1933, prvenstveno proti revolucionarju Georgiju Dimitrovu.

Blagoje Popov je zadnja oseba izmed tistih ,ki jim je tedaj sodilo nacistično sodišče. Državni tožilec je v odgovoru na zahtevo prizadetega Bolgara izjavil, da nima pravnega sredstva, s katerim bi mogel preprečiti predvajanje tega televizijskega filma.

Podpredsednik bolgarskega odbora za kulturne stike prof. Stefan Stančev pa je v zvezi s tem v Parizu izjavil, da je zahodnonemška televizija požig Reichstaga in proces, ki je temu sledil, povsem potvorila zato, da bi rehabilitirala naciste s pomočjo nekakšnega «zgodovinskega prikaza» dogodka. Prof. Stefan Stančev je v zvezi s tem dodal:

«Zahodnonemška televizija ni hotela proučiti preiskav in raziskav, ki so jih izvedli Bolgari o sodni obravnavi v zvezi s požigom Reichstaga in televizijski film, o katerem je govora, skuša prikazati gledalcem, da požig Reichstaga ni bil le navadna nacistična provokacija. Georgi Dimitrov je to nacistično izzivanje razgalil že na samem procesu.»

Prof. Stančev je tudi poudaril dejstvo, da «film opušča vsak namig na borbo, ki jo je Georgij Dimitrov vodil proti nacistom na samem procesu in prikaže njegovo osebnost v povsem potvorjeni luči. Z druge strani pa posveča veliko pozornost nacistični propagandi».

RADIO TELEVIZIJA

SREDA, 15. FEBRUARJA

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 Radio za šole - 12.00 Glasovi in slogi - 12.10 Pomenek s poslušalkami - 12.25 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba iz filmov - 17.00 Orkester Casamassima - 17.25 Radio za šole - 17.45 Nekaj jazza - 18.00 Ne vse, toda o vsem - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Godalni kvartet iz Iowe - 19.00 Kitarista Sabicas in Escudero - 19.10 Higiena in zdravje - 19.25 Moški zbor «Valentin Vodnik» iz Doline - 19.45 Ciganski orkester - 20.00 Šport - 20.35 Simfonični koncert, v odmoru (približno ob 21.25) Knjižne novosti - 22.20 Solisti lahke glasbe - 22.45 Sentimentalne pesmi.

Trst

12.05 Luttazzijevi motivi - 12.25 Tretja stran - 13.40 Straussova opereta «Kavalir z rožo», 1. dejanje - 14.50 Pacchiorijevi solisti.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 19.15 — Poročila - 7.15 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Poje Nino Robić - 10.35 Glasbeni spored - 11.00 Orkester Hunter - 11.30 Današnji pevci - 11.45 Glasbeni zmenek - 12.00 in 13.00 Glasba po željah - 13.40 Mešani zbor iz Barkovelj - 14.00 Glasbeni vrtiljak - 15.00 Baletni odlomki - 15.45 Od Soče do Drave - 16.20 Otroški kotiček - 16.45 Operna glasba - 17.40 Plesna glasba - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Orkester Craft - 22.15 Trobentač Candoli - 22.35 Trije Paganinijevi Capricci.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila - 8.30 Pevci lahke glasbe - 9.07 Lerner, Behlin, Lehar itd. - 10.30 Radijska šola - 11.00 Triptih - 11.30 Operna antologija: Mozart, Verdi, Wagner - 13.33 Nepozabni motivi - 14.40 Pesmi s festivala v Sanremu - 16.00 Program za najmlajše - 16.30 Simf. glasba - 17.15 Rimska srečanja - 17.45 Književnost in umetnost - 18.15 Glasba za mladino - 19.30 Luna park - 20.20 Rossinijeva opera «Wilhelm Tell».

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Jazz - 10.15 Pet celin - 11.42 Pesmi desetletja - 13.00 Vaš prijatelj Rascel - 14.00 Juke box - 14.45 Plošče - 15.00 Izbrani motivi - 15.15 Sopranistka M. K. Olivares - 15.35 Brahmsove variacije - 16.00 Mednarodna lahka glasba - 16.38 Najnovejše plošče - 17.05 Pesmi s festivala v Sanremu - 17.35 Orkester - 18.35 Enotni razred - 20.20 «Colombina bum» - 21.00 Znanstvena oddaja - 21.10 Nekaj o Kitajski - 21.40 Ritmična in simfonična glasba.

III. program

18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 19.15 Honegger, Prokofjev in Bartok - 20.30 Mozartove variacije za klavir - 21.00 Rojstvo nove meščanske morale v gledališču - 23.00 Revija revij.

Slovenija

6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 — Poročila - 8.05 Glasbena matineja - 8.55 Pravljice in zgodbe - 9.10 Lepe melodije - 9.45 B. Čopić-K. Cipci: Ježeva hišica - 10.15 Violist Pavle Škabar - 10.45 Človek in zdravje - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Jug. skladatelji 12.00 Na današnji dan - 12.10 Jug. pevci zabavnih melodij - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Iz 2. dejanja Bizetove «Carmen» - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Veliki zabavni orkestri - 14.35 Naši poslušalci čestitajo - 15.20 Zabavni intermezzo 15.30 Iz jug. solistične in ansambelske glasbe - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Mladina sebi in vam - 18.00 Aktualnosti doma in po svetu - 18.15 Plesni orkester RTVL - 18.45 Naš razgovor - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Orkester Stan Kenton - 20.25 22.50 Giuseppe Verdi: «Traviata» - 22.50 Literarni nokturno: A. Pasternak: Pesmi - 23.05 «Zagrebški jazz kvartet».

Ital. televizija

Od 8.30 do 12.00 Šola - 17.00 Giocagiò - 17.30 Dnevnik - 17.45 Spored za mladino - 18.45 TV razprava - 19.15 O kazenskem postopku - 19.45 Športne vesti in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Almanah - 22.00 Športna sreda - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

18.30 Tečaj angleščine - 19.00 Nikoli ni prepozno - 21.00 Dnevnik - 21.15 Balzacove «Izgubljene iluzije» - 22.05 Znanost in tehnika.

Jug. televizija

9.40, 14.50 TV v šoli - 10.35, 15.45 Angleščina - 11.00, 16.10 Osnove splošne izobrazbe - 17.25 Poročila - 17.30 Afriško kraljestvo živali, film - 17.55 Obzornik - 18.15 Združenje radovednežev - 19.00 Reportaža - 19.30 Naši dokumentaristi: Mako Sajko 20.00 Dnevnik - 20.20 Rezerviran čas - 22.10 Jazz.

OB ZALIVU ŠTEV. 4

«Katehetov katekizem»

III.

Naj opozorimo naše čitatelje, da nosi ta že predolgi sestavek naslov «Ob Zalivu štev. 4». Zato smo tudi povedali, kje so doslej Pahorjeve glose naletele na odmev in če smo omenili propagatorja neodvisne slovenske države in s tem poskusnega razbijača jugoslovanske socialistične države, nikakor nismo hoteli Borisu Pahorju očitati kakšnih takih razbijaških namenov. Saj so tudi jugoslovanski upor proti stalinizmu toliki antikomunisti in antisocialisti hvalili, tako da so stalinisti in kominformisti prav to hvalo poskušali izkoriščati. Vendar pa smo se pri priči spomnili prav vsega tistega zaganjanja v našo matično državo in njene voditelje, ki je prihajalo bodisi iz ezdezejevskega tabora pred letom 1948, bodisi iz kominformističnega, ki se mu je po tistem letu pridružil, da o klerikalnem niti ne govorimo, spomnili smo se namreč vsega tega, ko smo brali naslednje Pahorjeve stavke:

«Zato se slovenski človek ne čuti prevaran, ker se je po vojski znašel v socializmu, ampak ker se je socializem razodel v taki obliki... In kar se tiče narodne biti je Komunistična partija, hoté ali nehotè «prevarila ljudske množice», če naj rabim Kardeljev izraz. Mogoče se tolaži, da ni res. Mogoče upa, da bo v prihodnosti razvoj drugačen. Ne vem. Zavedam se samo, da stanje, kakršno je danes (1965), ni izpolnitev vere žrtev in krvi, ki je stekla ob zidovih celjskih in mariborskih zaporov pa po vseh gozdovih vse do kraške gmajne in do vsega pepela v tržaškem krematoriju... Pri tem seveda ne gre za zahtevo po poudarjanju *nacionalistične* težnje; ta bi bila v današnjem svetu anahronistična. Gre za poudarek na zdravi in odkriti narodni zavesti, ki je Komunistična partija Slovencem kot celoti ni dala in je ne daje. In zares otročje je, če Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije slovesno priporoča, naj slovenska javnost skrbi za svoj jezik, ko pa se noben voditelj odločno ne zavzame za to, da bi slovenski narod dihal kot živ organizem.»

Ob tem smo se spomnili, da pravzaprav Pahor v svoji reviji ni napisal nič izvirnega, kar ne bi brali že v njeni prejšnji številki, kjer že enkrat omenjeni predsednik SKUD «Misel in delo» takole «toži»: «Življenja smo se spet veselili kot otroci polni vere v *novega* človeka, ki naj bi izšel iz apokaliptičnega kaosa, v katerega je bil svet vržen. Tega *novega* človeka še danes iščemo zaman. Ni ga, zanj so nas enostavno ogoljufali... Socialistična misel, katero so sprejele in se zanjo borile vse skupine slavne Osvobodilne fronte doslej, v petindvajsetih letih, ni pokazala v tem pogledu pričakovanega sadu in to je tudi najšibkejša postavka naše povojne bilance.» Itd.

Ne glede na vse odgovore Pahorju se niti ob prejšnji številki Zaliva in se nam tudi sedaj ne zdi potrebno na takšne in po taki preteklosti dišeče napade odgovarjati in posegati nazaj v tiste idilične čase, saj so dogodki v zadnjem desetletju in pol povedali dovolj zgovorno, kakšno veljavo so imeli in imajo taki napadi. Povedali so vsemu svetu razen Kitajcem in Albancem. Da je imel ravno Edvard Kardelj, ki je postal za Borisa Pahorja «katehet», pri tem precej zasluge, menda ni treba nikomur dokazovati. Pa saj naši ljudje lahko sami presojajo in iz dneva v dan vidijo, kaj se v matični deželi dogaja: meja je z njo prav zares dovolj odprta.

Ni nam do polemike s Pahorjevimi glosami za vsako ceno. Toda že zaradi tistih, ki Kardeljeve knjige — tistega «katehetovega katekizma» — niso brali, naj navedemo, kaj pravi n.pr. o ilirizmu. V dveh izmed osmih stavkov, ki jih Pahor iz tega katekizma citira, pravi Kardelj: «Po dolgih obdobjih odvisnosti so Slovenci dobili svojo lastno državo, socialistično ljudsko republiko v okviru jugoslovanske federacije. S tem je realizirana davna zgodovinska težnja najbolj progresivnih sil slovenskega naroda. Uresničena je tako, kakor jo je formuliral že Ivan Cankar na pragu prve svetovne vojne.» — Pahor pa se je nad tema stavkoma razjezil in vzkliknil: «Ne, ni res, Cankar kot nekompromisni človek in pisatelj ni bil za zgolj formalne rešitve, na noben način pa ni bil za ilirizem, tudi za takega ne, ki bi bil kakor današnji, socialistično pobarvan.»

Da ne bi kdo mislil, da je Kardelj morda «socialistično pobarvani ilirec», naj navedemo tisto, kar je o ilirstvu napisal v «Razvoju»: «Ilirizem je na slovenskih tleh izrazita ideologija nerazvite buržoazije in med demokracijo ter reakcijo omahujočega nacionalističnega malomeščanstva. Ni zato naključje, da je imel tudi med duhovščino zelo močne pozicije... Potemtakem ilirizem na Slovenskem ni mogel postati ljudsko gibanje, prvič, ker je bil nedemokratičen, drugič, ker je nosil hrvaško hegemonijo in negacijo samobitnosti slovenskega naroda, in tretjič, ker je bil bolj ali manj pasiven ali celo sovražno razpoložen zlasti nasproti težnjam kmečkega ljudstva, da se osvobodi fevdalnih bremen. ... V slovenskih deželah so bili opora ilirizma večji del malomeščanski inteligenti, ki se niso mogli priključiti demokratični smeri in ki se — kakor Vraz in drugi — nikdar niso mogli dvigniti više od oportunistične malomeščanske liberalistične fraze.» (Str. 198 in 199).

Pozneje navaja Kardelj tudi Cankarja, ki je zapisal:

«...Ako pride kdaj do političnega združenja jugoslovanskih narodov — *in ne samo moja vroča želja je, temveč tudi moje trdno prepričanje, da do tega združenja res pride* — tedaj se to ne more izvršiti drugače, kakor da se združijo enakopravni in enakovredni narodi.»

Zato Kardelj upravičeno ugotavlja:

«V tem razdobju je Ivan Cankar globlje in pravilneje doumel bistvo slovenskega vprašanja kakor kdor koli med slovenskimi političnimi voditelji. Razumel je, da bo mogel slovenski narod spričo nemškega imperialističnega pritiska obstati samo v tesni zvezi z ostalimi jugoslovanskimi narodi. Toda hkrati je odklanjal tako imenovano «integralno jugoslovanstvo», ker se je zavedal, da je taka ideologija lahko samo pretveza za hegemonijo enega teh narodov nad ostalimi.» (Str. 307).

Morda bo kdo mislil, da se je po vojni, do leta 1957, ko je izšla druga izdaja «katehetovega katekizma», Kardelj premislil. Zato naj povemo še tisto, kar je zapisal na strani LXV in LXVI predgovora:

«...Obenem pa moramo budno bedeti nad takimi revolucionarno-demokratičnimi pridobitvami naše revolucije kot so enakopravnost narodov Jugoslavije in federativna ureditev njihovih medsebojnih odnosov, ki jim zagotavlja *samoodločbo in vsestranski kulturni ter gospodarski razvoj*. Tu je osnova enotnosti narodov Jugoslavije in vir zdrave socialistične jugoslovanske zavesti. *Vsako ozko nacionalistično in birokratsko centralistično oziroma «iliristično» obravnavanje jugoslovanstva pa se mora negativno izraziti na procesu zbliževanja med narodi Jugoslavije in na razvoju socialističnih odnosov v Jugoslaviji.*»

Ko Pahor očita Kardelju, da meša «dva pojma, nacionalizem — in pa nacionalno zavest», in dodaja, da je Kardeljevo «teoretiziranje res megleno» in «apostolsko» in se pri tem zaganja v Kardeljev stavek o «nacionalizmu kot reakcionarni sili...», bi bilo prav, če bi bil citiral tudi tisti stavek, ki ga je Kardelj zapisal tik pred tem: «Nacionalizem je v naših pogojih eden tistih reakcionarnih idejnih faktorjev, ki vlečejo nazaj. Zapirajo socialistično perspektivo, zavirajo formiranje socialistične zavesti in hromijo tisto praktično socialistično ustvarjalno aktivnost, ki ne deluje od danes do jutri, marveč zagotavlja trajne rezultate za celo določeno zgodovinsko dobo. Kot tak je nacionalizem reakcionarna sila, ki bi lahko spodkopala mnoge rezultate narodnoosvobodilne vojne in revolucije...» Itd.

Ne samo to, Kardelj pravi, ko omenja tiste tri škodljive faktorje (idejni in politični ostanki klasičnega buržoaznega nacionalizma, birokratski centralizem in razlike v gospodarski razvitosti posameznih delov Jugoslavije), da bi prav birokratski centralizem — in s tem seveda «iliristično obravnavanje jugoslovanstva» «v mnogo večji meri kot je nacionalizem deformiral odnose med narodi, spodkopal demokratične pridobitve, ki jih je na tem področju dala naša socialistična revolucija, in s tem povzročil nova nasprotja, ki bi usodno vplivala na razvoj socialističnih odnosov v naši deželi sploh».

Prav lani se je pokazalo, kako nevarne so bile take tendence birokratskega centralizma in nobena tajnost ni, da je bil prav Kardelj na čelu zmagovite borbe proti njim. Pa kaj bi nadaljevali s citati: vnovič naj priporočimo zlasti mladini, naj dobro prouči ta «katehetov katekizem».

Ne moremo niti mimo Pahorjevega stavka: «Ponavljam, da sem za laično družbo, a če se bom v stiski moral odločiti za to, kar bo za narodno skupnost koristneje, potem bom rekel: Prav, rajši naj krščanstvo rešuje narodnost, kakor da je ne rešuje nihče.» In ker Pahor pri tem omenja Kocbeka in njegovo zamisel o medsebojnem vplivanju in skupni rasti marksizma in krščanstva, smo se spomnili na tisto, kar je o nekaterih predstavnikih krščanstva na Slovenskem zapisal v svojem dnevniku prav Kocbek 19. junija leta 1943 in objavil v «Perspektivah» štev. 25 pred štirimi ali petimi leti in kar smo nekoč že ponatisnili v našem dnevniku. Takole je zapisal v tistih slavnih junijskih dnevih med vojno:

«Duhovniki na Slovenskem me danes mnogo bolj skrbijo kakor verne množice. Že od nekdaj sem nemiren nad njihovim samozavestnim in oblastniškim obnašanjem. Vse, kar jih bo prizadelo v prihodnje, jih bo udarilo predvsem kot mogočnike, ne kot kristjane. Zato je prav, če jih tako prizadene. Za zdaj so še vedno stan, ki od vojne najmanj trpi in ne stori nič velikega. Kar naprej vstajajo ob določeni uri in legajo v določeni uri, kar naprej opravljajo obrede kot kakšna uradniška opravila, molijo brevir in igrajo tarok, brez evangelijskega nemira, brez človeških pretresov, brez zgodovinskih slutenj, brez strahu božjega. Svet se je zamajal v tečajih, nesreča za nesrečo se ruši na človeštvo, totalna vojna je zajela narod, razdejanje gre skozi vasi, skozi družine, skozi človeka samega, duhovnik pa ostaja miren, hladen, pošastno neprizadet. Kar naprej živi v slepilu, da si je človeštvo zaslužilo nesrečo, da ga je prav on brez uspeha opozarjal nanjo, da so imeli duhovniki vedno prav, da imajo zdaj prav in da bodo po vojni spet imeli prav. Verskih resnic so se enkrat za vselej oprijeli kot obrazcev zunanjega znanja in notranjega pomirjevanja, vse negotovo in neznano in vznemirljivo so prenesli v dogme in sisteme, nad njimi so se razvili v modrijane, do človeka nezaupljive učitelje in oblastnike, ki ne trpijo ugovorov. Vse živo in enkratno in rodovitno je izginilo v univerzalijah in konservativni statiki, duhovnik je postal najudobnejši gospod na Slovenskem, zato je začel igrati z igralci tega sveta in uporabljati sredstva zemeljske oblasti. Zato sluti v osvobodilnem uporu upor zoper vse preživele oblasti in se nagonsko boji za svojo duhovno zložnost in moralno lenivost.» («Perspektive» št. 25, l. III. 1962-63, str. 449.)

Lahko bi dodali še tisto, kar je nato istega leta 31. julija zapisal o tem, kako je «odkril krščansko nemoč»: «Ne samo svojo osebno nebogljenost, temveč krščanstva kot religije v sodobnem svetu». Pa naj bo dovolj, saj iz dneva v dan pišemo in vidimo, kako se krščanstvo briga za slovenstvo na pr. med beneškimi Slovenci, kako ravna z njimi ne samo krščanska demokracija, temveč tudi katoliški nadškof. Pa kaj bi nadaljevali, saj vso to tragično zadevo znajo vsi naši čitatelji že stokrat na pamet. Dodamo naj le še zadnjo hajko glasila tržaškega nadškofa proti čisto navadnemu večanju obmejnega in drugega prometa z našo matično državo. Ko to pišemo in moramo s takimi morebitnimi krščanskimi reševalci slovenstva polemizirati ter hkrati odgovarjati tudi Pahorju, naj povemo, da se v takem položaju — če naj rabimo Pahorjeve izraze — čutimo prav zares «ujeti in nepotešeni». Pri tem pa nam prihaja na misel, kako lepo bi bilo, če bi Pahor — morda pa bo! — objavil v svoji reviji take glose, da bi imele na ljubljanski univerzi — in ne samo v Tribuni — takšen odmev, da bi ljubljanski študentje začeli jasno in glasno protestirati proti raznarodovanju v Beneški Sloveniji. Bo? «Ne vem,» bi morda dejal Boris Pahor.

S svoje strani pa spričo otipljivih dogodkov vemo, da je vedno bolj odprta pot za uresničenje načela, ki je zapisano ob koncu programa Zveze komunistov Jugoslavije:

«Nič, kar je bilo ustvarjenega, nam ne sme biti tako sveto, da bi ne moglo biti preseženo in da se ne bi umaknilo tistemu, kar je še bolj napredno, še bolj svobodno, še bolj človeško.»

Ena izmed ovir za izvajanje tega načela pa so tudi marsikateri predstavniki krščanstva in ne samo tistega, ki mu pravijo demokratično, temveč predvsem njegovih pokroviteljev. Trenutno se vsi skupaj trudijo, da bi na primer zavrli gospodarsko in družbeno reformo v naši matični državi in dokazali, kako je tudi ta «jugoslovanski socializem» utopija. Kako naj torej alternativa teh pride v poštev za kakršno koli reševanje kakršnih koli koristi slovenskega naroda in narodov Jugoslavije.

Seveda pa ni verjetno, da bi mogli z nepotrebno ihto po teh «evropskih cestah» lažje doseči kaj bolj naprednega, bolj svobodnega in bolj človeškega.

S. R.

Goriško-beneški dnevnik

POBUDA ODBORA TRGOVINSKE ZBORNICE

Vremenoslovska postaja v Doberdobu bo za CNEN zbrala koristne podatke

Naš Kras sodi med najresnejše kandidate za izgradnjo protosinkrotrona - Postaja bo delovala tudi kasneje - Priprave za razdeljevanje blaga proste cone

Na zadnji seji odbora trgovinske zbornice, ki ji je predsedoval cav. uff. Bressan, so proučili sestavo stalnih komisij, ter možnosti njihovih izpopolnitev z novimi člani, da bi delovale čim bolje ter zbornici tem bolje pomagale.

Zbornica je po daljši diskusiji sklenila dati pobudo za postavitev meteorološke postaje v Doberdobu, ki bo morala zbrati koristne vremenoslovske podatke za celotno območje, kjer nameravajo zgraditi protosinhrotron. veliko znanstveno napravo, za katero vse kaže, da je naš Kras najbolj primeren. Vremenoslovska postaja bo služila tudi pozneje, saj bo predstavljala obogatitev znanstvenih naprav v naši pokrajini. Odbor je bil v zadnjem času obveščen o programu CERN glede raziskav, na podlagi katerih bodo izbrali dokončno lokacijo za ta pomemben objekt.

Trgovinska zbornica je nadalje pojasnila, zakaj še ni pričela razdeljevati kontingenta blaga proste cone. Zavoljo te zamude so se pojavile v tisku pripombe, na katere je ustanova odgovorila s tiskovnim sporočilom, v katerem trdi, da je bil zakon o prosti coni sprejet šele 2. februarja, se pravi pred 15 dnevi. Trgovinska zbornica v Gorici, ki upravlja kontingente, ni mogla storiti ničesar, kar bi bilo proti zakonu ali izven njega. Zakon je vnesel, v primerjavi s poprejšnjim, precej sprememb tako v količini kontingentov kakor tudi v številu upravičencev. Spričo teh «novosti» in izpopolnitve poprejšnjih razdeljevalnih sistemov, upravni organ ni mogel sprejeti odločitev na lahek način in s pomanjkljivim smislom za odgovornost. Uprava proste cone je zaupana odboru trgovinske zbornice, ki se poslužuje posvetovalne komisije. Oba organa delujeta ter bosta v najkrajšem času obvestila prizadete o pričetku razdeljevanja kontingentov, zlasti za industrijski sektor v Gorici.

be SIP. V primerjavi z lanskim ima letošnji seznam vrsto praktičnih novosti, ki jih bodo naročniki gotovo odobravali.

Tudi v Tržicu je v teku razdeljevanje seznamov. Novi seznam je izpopolnjen z naročniki vse do 15. decembra lani in tako je samo v Tržiču število telefonskih naročnikov doseglo skoro 3000.
nunVbolnišnici

Federacija PSU potrdila politično odločitev v Ronkah

Na zadnji seji pokrajinskega izvršnega odbora PSU, ki sta mu predsedovala sotajnika Candussi in Tomassich, so proučili stanje v občini Ronke. Odobrili so izbiro tamkajšnje sekcije, ki predstavlja zunanjo podporo enobarvnemu odboru KPI na podlagi poprej izdelanega programa, ki predvideva izključitev resolucij ali predlogov, naperjenih proti politiki levega centra na nivojih vlade, dežele in pokrajine. Do takšne odločitve so prišli zaradi dejanske nemožnosti sestaviti odbor levega centra.

Dimitrij Cej razstavlja

Slikar Dimitrij Cej razstavlja svoja najnovejša olja v «Piccola permanente» v kavarni Teatro. Razstava našega goriškega rojaka, ki stanuje v Trstu, bo odprta do 22. februarja.

Danes bo v Dolu pogreb Jožefa Pahorja

V ponedeljek ob 22.30 uri je v goriški civilni bolnišnici podlegel poškodbam, ki jih je dobil dve uri prej pri prometni nesreči blizu gostilne Peric pri Devetakih komaj 62-letni Jožef Pahor od Devetakov št. 6. Pokojnikovo truplo bodo danes popoldne ob 15.15 prepeljali iz bolnišnične mrtvašnice v Dol, kjer ga bodo pokopali na domačem pokopališču ob 15.30 uri.

Pokojnik je bil vseskozi napreden človek in že prva leta po prvi svetovni vojni se je vključil v napredne levičarske vrste ter bil kot tak deležen fašističnega preganjanja. Med zadnjo vojno so ga poslali v posebne bataljone na Sardinijo, od koder je potem šel na Korziko in v Francijo ter se po končani vojni vrnil domov. Ko mu je umrla žena se je sam posvetil vzgoji svojih treh sinov, od katerih sta dva, Vinko in Ciril, zaposlena v Gorici, najmlajši Angel pa še študira na univerzi v Ljubljani. Sam pa je ostal zvest domači kraški zemlji do zadnjega. Bil je tudi stalen naročnik in čitatelj Primorskega dnevnika in drugega naprednega čtiva.

Kot rečeno je postal žrtev avtomobilske nesreče v ponedeljek zvečer. Nekaj po 20. uri se je napotil v Pericovo gostilno in ko je prečkal cesto ,ga je podrl avto fiat 850, ki je prihajal od tržaške strani proti Gorici ter ga je upravljala 23-letna uradnica iz Gorice Maria Scodini, Ul. Prato 19. Pahor je prečkal cesto za avtom fiat 600, ki je vozil v smeri proti Trstu in zato ni mogel pravočasno opaziti prihajajočega fiata 850. Ta ga je podrl že ko je bil na desni strani ceste in pri čelnem sunku ga je vrglo s ceste. Neki mimovozeči avtomobilist po imenu Benito Branchini iz Guastalle v Emiliji je ponesrečenega Pahorja odpeljal v goriško civilno bolnišnico, kjer so se zdravniki zaman trudili, da bi mu rešili življenje.

Na kraj nesreče so takoj prišli tudi karabinjerji iz Gabrij, ki so ugotovili, da voznica fiata 850 ni bila ranjena in tudi avto je bil poškodovan samo na prednjem delu ter cenijo škodo na okrog 60.000 lir.

Ob tej hudi in tako nenadni izgubi izrekajo znanci in prijatelji družini pokojnika iskreno sožalje, kateremu se pridružuje tudi uredništvo našega lista.

Konferenca o socialni varnosti

Organizacija INAS pri CISL priredi 5. marca pokrajinsko konferenco o vprašanjih socialne varnosti v dvorani Stella Matutina, na katero bodo povabili predstavnike oblasti. Govorili bodo Salvatore Colella, dr. Coletti (potreba izpopolnitve na sektorju nesreč), dr. Marin (družbena varnost in načrtovanje), Marinello (delovanje sindikata v vidu socialne varnosti).
ritidčsrpčh

SERGIO ROVIS občinski odbornik za gospodarske zadeve v Gorici sprejema stranke na županstvu vsako sredo od 16. do 17. ure.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA V GORICI

Tržačan je z avtom v Ronkah do smrti povozil vespista

Star znanec zaporov je v Tržiču kradel mopede Kazenska ekspedicija mladeničev iz Sesljana v Tržiču

Goriško okrožno sodišče je imelo včeraj izredno zasedanje, na katerem je med drugim obravnavalo tudi zadevo 64-letnega zavarovalnega agenta Federica Nichea iz Trsta, Rotonda del Moschetto št. 3, ki je bil obtožen, da je povozil vespista 31-letnega Maria Francesca Michelija iz S Vito al Torre v Furlaniji ter mu povzročil poškodbe, zaradi katerih je ta kmalu potem umrl.

Nesreča se je pripetila 16. decembra 1964 ob 17.30 uri na cesti Redipuglia v Ronkah, blizu hiše št. 234. Nichea se je peljal z avtom «austin» v smeri proti Ronkam, vespist pa iz Ronk proti Redipugli. Iz poročila karabinjerjev je razvidno, da je tisti dan močno deževalo in tudi vidljivost je bila slaba. Pri trčenju je vrglo vespista z vozila in z nekim zasebnim avtomobilom so ga odpeljali v tržiško bolnišnico, kjer je kmalu podlegel hudim poškodbam. Pri včerajšnji razpravi je sodišče spoznalo Nicheo za krivega ter ga obsodilo na 18 mesecev zapora in plačilo sodnih stroškov. Kazen pa mu je zaradi amnestije odpuščena. Za 18 mesecev so mu tudi odvzeli vozno dovoljenje. Obtoženca je branil odv. Dino Berton

Pri drugi razpravi je sedel na zatožni klopi star znanec sodnije 49-letni Marino Dovier iz Starancana. V obtožnici je navedeno, da je novembra in decembra lani ukradel v Tržiču več mopedov, in sicer dne 25. novembra moped Garelli Marianu Mancu iz veže njegovega doma v Tržiču, dalje moped Motobi Bogdanu Staniču iz Jamelj, ki je pustil svoje vozilo na cesti dne 17. decembra ter enak moped naslednji dan Aldu Zanolli na cesti v Tržiču. Poleg tega je bil pijan 18. decembra lani, ko so ga aretirali v nekem baru v Pierisu, zvečer ob 22.30 in ugotovili, da se je tja pripeljal z ukradenim mopedom.

Dovier se je že 16-krat poprej moral zagovarjati pred sodniki zaradi raznih prestopkov in zato so ga proglasili kot nepoboljšljivega kriminalca ter ga obsodili na 19 mesecev zapora 160.000 lir denarne kazni in plačilo sodnih stroškov. Po prestani kazni pa bo moral najmanj za dve leti še na prisilno delo. Branil ga je uradno odv. Mayo.

Pri tretji razpravi so obravnavali zadevo 23-letnega Oliviera Re in 7 obtožencev, ki je bila že večkrat prenesena ter se nanaša na dogodek od 20. avgusta 1964.

Tistega dne se je peljal sedaj 31-letni Bone Eugenio, doma iz Sesljana, s svojim avtom po Tržiču v smeri proti domu. Na nekem zebrastem prehodu mu je prečkala cesto skupina mladeničev, med katerimi sta bila tudi brata Oliviero in Vittorio Re iz Tržiča, Ul. Galilei 2. Bone je bil nestrpen zaradi obotavljanja pešcev na cesti in se je z njimi sprìčkal, nakar naj bi ga eden od bratov grobo žalil. Bone je nato odpeljal proti domu, kmalu potem pa se je vrnil s tremi prijatelji iz Sesljana in poiskal oba brata ter njune prijatelje v gostilni «Al gabbiano» v Ul. S. Amrogio v Tržiču. Tam so pristopili k Olivieru Re, ga udarili, da je dobil poškodbo na glavi; menda je prišlo tudi do kratkega pretepa z drugimi, vendar je vse trajalo le nekaj minut in napadalci so jo potem naglo odkurili. Ko so prišli karabinjerji, so našli samo napadene.

Branilca odv. Battello in Mayo sta poudarila, da gre za napad in obrambo v sili, za vse skupaj pa ni točnih dokazov, kdo je udaril koga in sta zahtevala oprostitev vseh obtožencev.

Sodišče pa je sedem od teh spoznalo za krive ter jih obsodilo na po tri mesece zapora, vendar pa jim je kazen odpuščena zaradi amnestije; popolnoma pa so oprostili zadnjega obtoženca Oria Burga iz Tržiča, ki se ni udeležil pretepa.

Drž. tož. dr. Baiti; preds. sodišča dr. Arculeo, sodnika Morra in Mazzarella.

SEJA OBČINSKEGA SVETA V GORICI

Komisija je pripravila poročilo o neposredni trošarinski službi

Razen desnice so vse skupine naklonjene poobčinjenju službe V petek bo po vsej verjetnosti razprava o predlogu

Na ponedeljski seji občinskega sveta v Gorici, ki se je začela ob 18.30 ter je trajala skoraj do 22. ure, so obravnavali vrsto upravnih vprašanj. Najpomembnejše izmed vseh, ki že presega upravni okvir, pa je bilo vprašanje poobčinjenja trošarinske službe, o katerem je poročal odbornik za finance De Simone. Prebral je daljše poročilo, sestavljeno na osnovi izvidov komisije občinskih svetovalcev, ustanovljene pred dobrim letom, v katerem so pretehtani vsi pomisleki proti in za spremembo sedanjega režima. Na osnovi zbranih elementov je odbornik predlagal poobčinjenje službe O njem bodo razpravljali na prihodnji seji občinskega sveta, ki bo po vsej verjetnosti že v petek.

Odbornik De Simone je rekel, da bi morali v primeru neposredne občinske uprave zvišati število osebja trošarinskega urada, ki ga sedaj vodi na račun občine ustanova INGIC, za dve, po sodbi INGIC pa celo za 4 do 5 enot. Zaposlitev vsakega uradnika bi stala 2,5 milijona lir. Med dohodki in stroški za osebje se ustvarja odnos v odstotkih, ki kaže učinkovitost te službe v posameznih conah. Na severu prejme trošarinski urad letno po 159 milijonov na vsakega zaposlenega, v srednji Italiji po 55, v južni 34, na otokih pa po 17 milijonov lir na vsakega zaposlenega uradnika. Za Gorico navajajo, da spada med najslabše v Treh Benečijah, ker preživlja gospodarsko krizo. Ni izključeno, da je v Gorici veliko utaj in da so tovornjaki, namenjeni v Gorico z blagom, sploh ne ustavljajo za preglede v Ločniku. Odbornik je nato sporočil stališče posameznih občinskih svetovalcev, članov komisije. Fogar (KD) je za neposredno upravo, tako da bi občina prejela 6,4 milijona lir, ki jih jemlje INGIC. Odv. Sfiligoj (SDZ) je predlagal večje nadzorstvo, da se prepečijo utaje, Rovis (PSU) pa razpis natečaja za nove vodilne ljudi. Battello (KPI) je naglasil, da bi neposredna uprava omogočila občini nove dohodke. Liberalec Caselgrandi meni, da bi bil korak nepremišljen, istega mnenja je bil tudi misin Pedroni.

Na začetku seje so svetovalci odobrili vrsto prispevkov raznim organizacijam. Ko je župan predlagal odobritev prispevka 100.000 lir odboru za Evropo, ki ga sestavljajo razne stranke, je misin Baiocchi dejal, da njegova stranka ni zastopana v njem. Zavrnil ga je Battello (KPI), češ da nismo več v letu 1942, ampak v letu 1967.

Odobrili so strošek 2,2 milijona lir za namestitev avtomatskega semafora na križišču ulic Vittorio Veneto in Terza armata, ki bo imel vedno zeleno luč za Ul. Veneto, v Ul. Terza armata pa prag čez cesto, ki bo odprl zeleno luč, kadar bo vozilo zapeljalo čezenj.

CGIL zahteva pogajanja in predujme

Pokrajinsko tajništvo FILTEA - CGIL je poslalo zvezi industrijcev zahtevo po pogajanjih za sklenitev sporazuma o tovarniški proizvodni nagradi za podjetja Cotonificio Triestino, Cilfit, Intes; obenem je zahtevalo ob velikonočnih praznikih izplačilo predujma na proizvodno nagrado tekstilnim delavkam Cotonificio Goriziano.

Razdeljevanje telefonskih imenikov

V Gorici so te dni začeli z razdeljevanjem novih telefonskih imenikov naročnikom telefonske druž-

Kino

Gorica

VERDI. 17.00: «Letti sbagliati», Raimondo Vianello in I. Schaner, italijanski film, mladini pod 18. letom vstop prepovedan.
CORSO. 17.00: «Tre notti violente», M. Lee in P. Halsey. Barvni film, mladini pod 14. letom prepovedan.
MODERNISSIMO. 17.15-22.30: «1000 dollari sul nero», J. Garko in Erika Blanc; italijanski barvni kinemaskopski film, mladini pod 14. letom prepovedan.
CENTRALE. 17.15—21.30: «Una pistola per un vile», F M. Murray in J. Hunter. Ameriški kinemaskope v barvah
VITTORIA. 17.15—21.30: «Assassinio di una ragazza squillo». Hisake Tsukuba in Tatsuya Umemiya, japonski film v kinemaskopu, prepovedan mladini pod 14. letom.

Tržič

AZZURRO. 17.30—22: «Operazione paura», J. R. Suart in E. Blanc. Barvni film
EXCELSIOR. 16—22: «Bandito», Robert Mitchum in G. Roland; barvni kinemaskopski film.
PRINCIPE. 17.30—22: «La costa dei barbari», Richard Todd in D. Robertson; barvni kinemaskopski film.

Ronke

EXCELSIOR. 19—22: «Amburgo squadra omicidi».
RIO. Zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna CRISTOFOLETTI, na Travniku, tel. 29-72.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
Danes ves dan in ponoči je v Ronkah odprta lekarna «All'Angelo» dr Sergio Olivetti — Ul. Roma — tel 72393.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je odprta v Tržiču lekarna «Alla salute» dr Oreste Fabbris, Panzano, Ulica Cosulich 103 — tel. 72480.

GORENJSKO OHCET

in druge slovenske filme predvaja

Danes, 15. februarja ob 20.30 klub **Simon Gregorčič** v Gorici
Jutri, 16. februarja ob 20.30 prosvetno društvo **Jezero v Doberdobu**
v petek, 17. febr. ob 20.30 v prosvetnem društvu v **Sovodnjah**
v ponedeljek, 20. februarja ob 20. uri **na Jazbinah.**

Poznejše datume za predvajanje filmov v preostalih društvih bomo pravočasno javili.

Slovenska prosvetna zveza

Vabimo vas na

FOLKLORNI NASTOP in VOKALNI KONCERT

pevskih zborov italijanske manjšine iz Jugoslavije in slovenske manjšine v Italiji, ki bo v soboto, 18. februarja ob 21. uri v mali dvorani Unione Ginnastica Goriziana, Trg C. Battisti v Gorici.

šport šport šport

SMUČANJE

Uvrstitev slovenskih dijakov na tekmah v Ravasclettu

Prejšnjo nedeljo so bile v Ravasclettu pokrajinske dijaške tekme v veleslalomu Tekem so se udeležili tudi dijaki in dijakinje slovenskih šol v Gorici, ki so dosegli naslednje uvrstitve:

Mladinci
3. Marjan Kranner 2'20"1
Dekleta
2. Mirjam Koren 2'49"7
Mirjam Leban je bila diskvalificirana.
Naraščajniki
3. Franc Mermolja 2'47"8
Nižješolec Niko Kocjančič je bil diskvalificiran, Ivan Plesničar pa je moral zaradi zloma smuči odstopiti .

MEDNARODNI NOGOMET

DANES V S. SIRU

Četrtfinale za EP Inter-Real Madrid

MILAN, 14. — Jutri se bosta na stadionu San Siro spoprijeli enajsterici Interja in Real Madrida v prvi tekmi četrtfinala turnirja za pokal evropskih prvakov. Oba trenerja sta več ali manj napovedali enajsterici. V vrstah milanskega moštva bo manjkal Corso, ki se še ni opomogel od udarca med sobotno tekmo z Atalanto. Herrera bo zato poslal na igrišče postavo Sarti, Burgnich, Facchetti, Bedin, Guarneri, Picchi, Jair, Mazzola, Cappellini, Suarez, Domenghini. Trener Real Madrida Munoz pa je najavil naslednjo postavo: Araquistain, Calpe, De Felige, Sanchis, Pirri, Zoco, Amaneso, F. Ruiz, Grosso, Velasques, Gento.

Tekmo, ki se bo začela ob 20.15 bo sodil Madžar Zsolt, stranska sodnika pa bosta Wottawa in Emberger.

Tekmo bo direktno prenašala Evrovizija.

PO NEDELJSKIH I. ZŠI V ORGANIZACIJI SPDT

71 tekmovalcev obeh spolov in vseh starosti na startu

Svetoivanski Škamperle z najštevilnejšo udeležbo

Črni vrh je začel novo obdobje zamejskega smučarskega športa: v nedeljo je botroval prvi izvedbi slovenskih športnih iger, ki bodo prav gotovo postale vsakoletni tradicionalni zbor smučarjev s Tržaškega in, upamo, tudi z Goriškega. Že prvi festival zamejskih smučarjev, pa čeprav smo prepričani, da je bila propaganda zanj nekoliko pomanjkljiva, je privabil na tekmovalne proge in tudi ob nje nepričakovano veliko število nastopajočih in gledalcev. Znak, da je smučanje zajelo širše sloje, katerim pa je treba nuditi poleg rekreacije tudi možnost, da se v tekmah pomerijo med seboj.

Miran Dolhar med smukom

Če moramo pohvaliti tekmovalke in tekmovalce, ki so se v tako velikem številu zbrali na startih, smo dolžni čestitati tudi podjetnim organizatorjem SPDT, ki so težko nalogo, in še brez večjih izkušenj, izpeljali skoraj brezhibno. Lahko rečemo, da je spored potekal brez zastojev, kar je treba pripisati disciplini nastopajočih in zadostnemu številu osebja, ki se je ukvarjalo s številnimi organizacijskimi problemi. Torej od starterja pa do rediteljev, časomerilcev, zapisnikarjev in članov smučarskega kluba iz Idrije, ki so, zavedajoč se sposobnosti naših smučarjev, idealno rešili nalogo ureditve prog.

Pri slalomu smo imeli priliko videti spretnost akademika Mirana Dolharja, ki je osvojil največjo lovoriko prav zaradi tehnike, ki se močno približuje tekmovalni. Odlična sta bila tudi Vojko Cesar in Jožko Morelj, medtem ko je imel Primož Možina, eden od favoritov za zmago, smolo z vezmi. Ostali so nekoliko zaostajali, vendar se je pri marsikomu videlo, da bo kmalu stopil na plan in se bo lahko v kratkem kosal z najboljšimi.

Ista slika je bila v smuku, kjer je Dolhar potrdil svojo premoč in kjer je Morelj, v odsotnosti Cesarja, prepričljivo osvojil drugo mesto. Tudi tu je imel Možina smolo, ker so mu vezi odpovedale na najbolj kritičnem zavoju, zaradi česar ga je vrglo s proge in tekmovalec je bil prisiljen odstopiti. Odlični tretji je bil Radojko Starec, ki je drzno in z izredno hitrostjo prevozil progo vse do cilja, kjer ga je zaneslo v drog, katerega je podrl. Na srečo samo strah in nobenih poškodb.

Potrebno pa je omeniti, da je bila slalomska proga dolga 250 m s 23 vrati in s približno 70 m višinske razlike. V smuku pa je bilo treba prevoziti 600 m s 7 smernimi vrati in 140 m višinske razlike. Za dekleta sta bili progi sicer krajši, vendar zato prav nič manj težavni.

V kategoriji članic je Elči Abramova pobrala vse največje nagrade: v slalomu, kjer je sicer previdno, vendar brez zastojev in negotovosti brezhibno izpeljala vijugasto progo, v smuku, kjer ni niti v temperamentni Manici Terčonovi našla nevarne tekmice in celo v sankanju. Vsekakor izreden uspeh Abramove, kateri avstrijska smučarska tehnika dovoljuje, da se na zasneženih bregovih kreta brez bojazni in z neverjetno gotovostjo.

V skupini začetnikov so nastopili tudi nekateri, ki bi bolj spadali v višjo kategorijo. Pri drugih pa se je videlo, da še niso popolnoma asimilirali posameznih prvin, vendar, da so na pravi poti. To velja predvsem za mlajše tekmovalce, ki so bili deležni bučnega spodbujanja in aplavzov gledalcev.

V sankanju se je Primož Možina oddolžil za smolo v smučanju, vendar je moral prvo mesto deliti z Dragom Sedmakom. Pri naraščajnikih je Danilo Šuman odlično izpeljal progo, v malem bobu pa je Breg zasedel prvi dve mesti: mlajši Igor Kuret je bil najboljši, njegov brat Stojan pa si je drugo mesto delil s predstavnikom Sokola Borisom Zidaričem.

Elči Abram med slalomom

Štafeta je morda še najbolj ogrela gledalce. Prva ekipa Jadrana v sestavi Dolhar - Morelj - Možina ni imela konkurence, saj je pustila za seboj predstavnike Opčin za več kot 4 minute Drugi pa so se pozneje orali po smučinah, kar je popolnoma razumljivo, saj so vsi tekmovali, razen redkih izjem, z navadnimi in ne s tekaškimi smučmi.

Ekipno si je nabral največ točk nabrežinski Sokol, medtem ko sta si morala Škamperle in Jadran razdeliti drugo mesto. In to za minimalno razliko točke. Dokaz, da je bila borba za morda najbolj prestižno zmago na prvi izvedbi športnih iger res ostra. In še nekaj statistik: svetoivanski Škamperle je bil v Črnem vrhu prisoten s 23 predstavniki, nabrežinski Sokol s 17, Jadran z 12, Opčine z 11, Breg s 4, Bor z 2, dva pa sta nastopila kot posameznika. Skupno torej 71.

Časomerilci na cilju

CARLO LEVI

BESEDE SO KAMNI

(8.)

Povsod smo naleteli na kmeta in funkcionarja, ki sta bila drug proti drugemu: na kmete v gibanju, sicer v različnih pogojih, toda niso vsi četudi različni drug od drugega, zaupali novemu položaju, po katerem so hrepeneli stoletja, za katerega so se borili, toda o katerem niso vedeli ničesar in mu niso mogli verjeti, čeprav je pršil nanje z neba kakor nepričakovana očetna darila; funkcionarji, ki bi morali delati zanje in z njimi, a so v sebi prikrivali starodavno, podedovano sovraštvo do njih in so prišli sem, da bi izkoristili Reformo, torej tisti, ki so izšli iz drobne podeželske buržoazije, da bi ponovno osvojili stoletni grozeči čar; vedno prisotni z odprtimi očmi in napetimi ušesi, z zlikanimi hlačami in tenkimi brčicami nad ustnico, so bili zmerom pripravljeni vrniti gospodarje na zapuščeno in razdeljeno zemljo. V zraku je bila neke vrste negotovost, nekaj kot raztresena razdrobljenost; in zdi se mi, da bi tega ne mogel bolje opisati kot s stavkom iz pisma nekega mojega prijatelja, ki sem ga omenil ob zaključku svojega pisanja: «Ali si kdaj videl prizor, ko so prinesli na operacijsko mizo neko osebo, od katere smrti ali življenja je bila odvisna vsa družina in vsa vas? Majhna južnjaška vasica, kjer ženske vreščijo in niti ne ganejo s prstom, kjer se možje gnetejo s povešenimi rokami, stražarji in karabinjerji pa tekajo sem ter tja ter urejajo špalir in so prisiljeni iskati zdravnike na domu, ti pa prihajajo posamič ter o bolezni in zdravniškem operacijskem posegu razpravljajo na tisoče načinov, bolnik pa je tukaj, oči ima divje, ne govori in se ne premika, ženske pa pravijo, da se zanj borita hudič in angel.» Tako smo se vrnili v Cosenzo in jaz sem ponoči odpotoval v Paolo, da bi ujel vlak proti Rimu; obiskal sem nekega starega lukanskega kmeta, ki sem ga poznal in ta mi je razložil prav tisto, kar se je v resnici zgodilo in kaj naj bi bila Reforma, ki bi morala biti stvar kmetov, plod kmečkega gibanja, vzrok in posledica njihovega novega odnosa do države. Ko sem zapuščal ta svet, prepoln bojev, upanja, razočaranj, to resničnost bede in ilovice, to zakladnico človeških vrlin in poguma, sem nosil s seboj besedo, ki je imela en sam smisel in eno samo ime; in ta beseda je bila: samouprava, kmečka avtonomija.

Tako se je končala ta pripoved, s potrditvijo nujnosti kmečke avtonomije. Dolgo časa sem bil v dvomih, ali bi jo objavil na tem mestu; in da bi tako tudi storil, sem imel dokaj razlogov. Predvsem je šlo za isto potovanje (in tako je v resnici tudi bilo), ki se je pričelo v okolici Etne in se končalo v popolnoma drugi pokrajini, ki pa je bila vendar tako blizka in povezana s Sicilijo in v kateri sem se na poti znašel še s svežim spominom nanjo. Vrh tega se mi je zdelo, da, kolikor ima kmečki problem v Kalabriji svoje lastne in drugačne posebnosti od sicilijanskih problemov, bi vendar analiza le-teh ne bila koristna bralcu, tudi pri boljšem razumevanju zadnje zgodbe, tiste zgodbe, ki pripoveduje o smrti Salvatora Carnevala in s katero zaključujem knjigo. Ko pa sem dobro preudaril, se mi je ta zapisek zdel preveč različen od ostalih ne samo zaradi drugačne dežele, ljudi in njihovih usod, ki jo popisuje, temveč predvsem zaradi popolnoma drugačne priložnosti, ki me je prisilila, da sem ga napisal kot natančno in nadrobno poročilo o stanju stvari o prvih pokrajinah, kjer so izvajali Reformo leta 1952 Tudi način pisanja je bil zato razumljivo malce drugačen od načina pisanja ostalih zgodb; poživlja jo namreč poizvedovanje. Pozornost je bila tukaj usmerjena v neki problem, bolj v njegove psihološke in človeške reflekse, kot pa v tisto, kar odkriva oko, brez predsodkov ali načrtov o podobah ljudi in vasi. Številne pobude in opazovanja, ki so bile takrat nove in prvikrat izrečene, so kasneje v teh letih postale splošna stvar. Tako sem končno sklenil, da te zgodbe ne bom vključil v to knjigo Vendar pa mi zdaj pri več, ko je knjiga že sestavljena in je prepozno, da bi jo spremenil, všeč moja odločitev iz osebnih razlogov, ki so me edini napeljali, kolikor se to lahko zdi bralcu nenavadno in neprikladno, da pripovedujem v teh opombah o zapisku, ki ga v tej knjigi ni. Ta razlog je spomin na Rocca Scotellara, ki me je spremljal na popotovanju po kalabrijskih vaseh. V svoji pripovedi nisem govoril o njem, toda vedno je bil prisoten na vsaki strani in v sleherni besedi Ni me niti za trenutek zapustil na tem kratkem sprehodu po ozemlju Reforme. In s čustveno skromnostjo svoje deške nravi bi rad zame nabral beležke in vse si je zapisoval, kakor je bila njegova navada, na koščke papirja, na cigaretne škatlice in na škatlice vžigalic. Pogovarjal se je s kmeti s tisto svojo sposobnostjo neposrednega odnosa, ki je z lahkoto odprla usta in duše tudi najbolj zakrknjenim kmetom, razpravljal je z vznesenimi propagandisti, ki jih je našel v Melissi, pel je z albanskimi pevci, kadar smo se tam ob večerih ustavili in je na visoki planoti padal prvi mrzli sneg. On je bil tisti, ki je prisilil skoraj s neposrednim napadom težkih dejstev in z jezo, ki je mejilo že na nasilstvo, predstavnika Ente Sila *) v Melissi, da je priznal svojo krivdo pred zbranimi kmeti. Morda bi storil bolje, če bi nanovo napisal in znova objavil ves tisti odlomek, ki pripoveduje o njem: od njegovega prihoda v Cosenzo v hotel Imperiale z namero, da bi se mi po celonočni poti iz Neaplja pridružil. O prečuti noči v majhnem gostišču v Crotoni potem ko sem se sprehodil po nočnih ulicah pod ogromno palačo barona Galluccia; o njegovi osebnosti, tako mladi, napadalni in poetični, o njegovih bratovskih odnosih.

*) Ente — podjetje. Sila — pogorje v Kalabriji (op. prev.)

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1, II., Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRAN... 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej četrtletna 2.250 lir polletna 4.400 lir celoletna 7.700 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — za SFRJ ADIT DZS Ljubljana Stari trg 3/I, telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 503-3-85 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajne se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska Trst